

Pyhäjärvi-juhlat värittävät Huittisten katukuvaa 14.-15.7.

Satoja karjalaisia ystävineen saapuu Huittisiin heinäkuun puolivälin viikonvaihteeksi, kun vuosittaiset Pyhäjärvi-juhlat pidetään paikkakunnalla. Järjestelyvastuussa on Huittisten Karjalaseuran väki yhteistyökumppaneineen, yhteistyössä Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön kanssa.

– Sotien jälkeen Huittisiin sijoitettiin toistatuhatta karjalaista evakkoa Pyhäjärveltä, toteaa Huittisten Karjalaseuran puheenjohtaja **Heikki Kiiski**.

– Karjalainen kulttuuri koetaan tänä päivänä kaupungissamme hyvin positiivisena. Karjalaiset ovat selviytyjiä ja karjalaisten merkitys huittislaisuuden kehittämisessä nykyisenkaltaiseksi ennakoluulottomuudeksi ja yrittäjyydeksi on ollut merkittävä, kiittelee kaupunginjohtaja **Jyrki Peltomaa**.

SIVU 2

Karjalaisilla kesäjuhlilla Lahdessa pyhäjärveläisten lippuja juhkakulkueessa kuljettivat kuvan eturivissä airueina Arja Inkerintytär Hiiri ja Inkeri Hiiri sekä lipunkantajana Ari Pusa Vpl. Pyhäjärvi-seurasta ja takarivissä Vpl. Pyhäjärvi-Säätiöstä lipunkantajana Yrjö S. Kaasalainen, jonka oikealla puolella airut, Yrjön lapsenlapsi Katariina Katjantytär Kalliomäki. Toinen airut Katja Yrjöntytär Kaasalainen puuttuu kuvasta. Kuva: Kaarina Pärssinen.

Karjalaisuus on perinnettä ja uuden luomista

Vuotuiset Karjalan Liiton kesäjuhlat kokosivat tänä vuonna Lahteen yli 20 000-henkisen osanottajajoukon. Esillä oli perinteen ohella uutta muotoilua. - SIVUT 18-19

Alttaritaulu vuodelta 1889

Huittisten kirkko on pyhäjärveläisille evakoille ja heidän jälkeläisilleen tärkeä paikka.

Yksi kirkon kolmesta alttaritaulusta on tuotu sotien jaloista turvaan Karjalan kannakselta, Pyhäjärven kirkosta. Alttaritaulu saatiin pelastettua talvisodan aikana kirkon tulipalosta.

Tulkaa minun tyköni - alttaritaulun on maalannut **Aleksandra Sältin** vuonna 1889.

Pyhäjärvi-Säätiön toimaksiannosta tehdyn entisöinnin jälkeen tämä vanha, arvokas alttaritaulu on asetettu Huittisten kirkkoon 11.03.1984.

SIVU 4

Kuinka miniästä tehtiin karjalainen

Miul pyyhkii hyväst, saa todeta Merja Inkinen, joka on perehtynyt karjalaisuuteen aikanaan tekemänsä naimakaupan kautta. SIVUT 8-9

4. heinäkuuta 2012

Kihupyhän odotuksessa

Olen monesti miettinyt, mikä on se tunne ja voima, joka yhdistää niin voimakkaasti koko Karjalan heimon. Uskon, että tämä yhteenkuuluvaisuuden tunne tulee kaukaa Karjalan kansan historiasta. Vuosisatojen ajan Karjalan kansa on saanut tuntea kulloisenkin valtaapitävän ikeen. Yhteiset kärsimykset ja ilon hetket on koettu yhdessä. Kateus ja pahansuopaisuus on silloin jäänyt taka-alalle. Hetkessä iloitseminen ja suru tulevat meille nopeina tunne-elämyksinä. Lähivuosikymmenten takainen sota, kodin ja kaiken menettäminen on yhdistänyt meidät kuin yhdeksi perheeksi. Tästä yhteenkuuluvaisuuden tunteesta kertovat varmaan jokavuotiset Karjalaiset kesä- ja pitäjäjuhlat.

Pyhäjärven pitäjän "Kihut", joiksi juhlia ennen sotia nimitettiin, ovat tänä kesänä Huittisissa. Pyhäjärveläistä väestöä sijoitettiin tänne toista tuhatta henkilöä, joten juhlien pitopaikkana Huittinen on yksi keskeinen paikkakunta. Ulkoiset puitteet juhlien pitämiseen täällä ovat erinomaiset. Huittisten keskiaikainen kirkko, jonka länsisiipeen sijoitettu Pyhäjärven kirkon alttaritaulu luo pyhän ja muistorikkaan tunteen kirkkoon tulijalle, varsinkin teille, jotka vielä muistatte sen kotikirkossanne ennen sotia. Toisena juhlapaikkana on Ryti-sali ja sen oheistilat kaikki saman katon alla.

Arvoisa lehtemme lukija. Juhlatoimikunta on pyrkinyt ottamaan huomioon teidät jokaisen juhliin saapujan. Ensimmäinen ohjelmanumero alkaa jo kello 11.00 Kaiun muistoviestillä Keskusurheilukentällä. Siitä jatketaan sukuseminaarin, sukukokouksien ym. tapaamisien kautta monipuolisilla ohjelmilla eteenpäin. Haluamme huolehtia myös siitä, että suuhunpantavaa löytyy kaiken aikaa sopivasti molempina päivinä. Kaikki osoitteet, ohjelmat ja tapahtumat löytyvät toisaalta tästä lehdestä sekä Huittisten Karjalaseuran kotisivuilta.

Kaikki ohjelmien suorittajat ja esiintyjät liittyvät jotenkin Huittisiin ja monella heistä on Karjalainen sukutausta tai muu yhteys karjalaisuuteen. Karjalaseuramme hallituksessa ja jäsenistössä on monta henkilöä, joilla ei ole mitään karjalaisia siteitä. Toivomme, että mukaan toimintaan tulisi yhä enemmän paikkakunnan väkeä ja nuorisoa. Näiden juhlien mottona onkin ollut: tuo yksi tai useampi ei-karjalainen ystävä mukana juhlille. Nämä juhlalat ovat järjestyksessä kuudeskymmeneskuudes kerta, ja Huittisissa nyt kahdeksan-

Haluamme jo tässä vaiheessa lämpimästi kiittää kaikkia yhteistyökumppaneita, jotka ovat olleet mukana juhlien järjestelyissä. Huittisten kaupunkia, seurakuntaa, VPL Pyhäjärvi säätiötä ja myös teitä kymmenet liikkeet ja yritykset, jotka olette tukeneet meitä lehti-ilmoituksilla.

Arvoisa juhla-äki. Toivotan teidät kaikki Huittisten Karjalaseuran puolesta sydämellisesti tervetulleeksi 14.-15.07. Pyhäjärvi-juhliin Huittisiin.

HEIKKI KIISKI
Huittisten Karjalaseuran
puheenjohtaja

Kaupunginjohtajan tervehdys Pyhäjärvi-juhlille

Tänä kesänä Huittisissa järjestettävillä Pyhäjärvi-juhlilla on tärkeä merkitys karjalaisen identiteetin ja kulttuurin ylläpitämiselle ja voimistamiselle. Ja samalla, kun me saamme tietoa karjalaisuudesta ja Pyhäjärvestä, me voimme kertoa omasta kaupungistamme ja huittislaisuudesta.

Omien juurien tiedostaminen on tullut yhä tärkeämmäksi myös nuoremmalle sukupolvelle, joille Karjala elää varttuneeman väen muistojen kautta. Huittisten Karjalaseura tekee osaltaan tärkeää työtä karjalaisen tapakulttuurin ja perintetiedon välittämisessä aina uusille sukupolville.

Huittinen on kasvava kauppakeskus kolmen maakunnan rajalla ja kahden valtatie risteyksessä. Huittislaisen yrittäjyyden ja keskeisen liikenteellisen sijaintimme ansiosta kaupun-

gistamme on kehittynyt merkittävä kaupan keskus. Kauppojen liikevaihdolla mitattuna Huittinen on Satakunnan kolmanneksi suurin kauppakaupunki heti Porin ja Rauman jälkeen.

Paitsi kaupallisista palveluistaan kaupunkimme tunnetaan erityisesti elintarviketuotannosta. Saarioisten, Korpelan Lihajalosteen ja Kivikylän Kotipalvaamon korkealaatuiset tuotteet ovat tuttuja herkkuja kaikkien suomalaisten ruokapöydissä. Huittisten ruoantuotantoketju on kokonaisuus, jonka perusta on monipuolisessa maataloudessa ja ketjun loppupäässä ovat isot elintarviketehaat.

Leimallista huittislaiselle maataloudelle on sika- ja siipikarjatalouden vahva osuus. Huittisissa on lähes 100.000 sikaa noin 10.000 asukasta kohden, minkä johdosta voimme ylpeänä

kertoa olevamme maan sisäisin kunta.

Olemme profiloituneet myös koulutuskaupungiksi, ja koulutuksen merkitys vuosikymmenten aikana elinkeinoelämämme kehityksessä on ollut merkittävä. Kasvatus yrittäjyyteen on ollut pitkään johtava teema kautta koko opetus- ja kulttuuriamme, jossa tärkeässä asemassa tänäkin päivänä on, kunniakkaat 50 vuoden perinteet omaava, kaupallisen alan koulutuskeskme. Ilman Huittisten Ammatti- ja yrittäjäopistossa sekä ammattikorkeakoulun yksikössämme annettavaa koulutusta moni yritys olisi Huittisissa jäänyt perustamatta. Huittislaisen yrittäjyyden perinnettä kuvaa myös se tosiseikka, että ensimmäinen yrittäjäyhdistys Suomessa perustettiin juuri Huittisiin.

Karjalainen kulttuuri koetaan tänä päivänä kaupun-

gissamme hyvin positiivisena. Karjalaiset ovat selviytyneet ja karjalaisten merkitys huittislaisuuden kehityksessä nykyisenkaltaiseksi ennakkoluulottomuudeksi ja yrittäjyydeksi on ollut merkittävä.

Minulle onkin suuri ilo toivottaa teidät kaikki tervetulleiksi Huittisiin viettämään perinteistä Pyhäjärvi-juhlaa ja toivotan oikein antoisia hetkiä kesäisessä kaupungissamme!

JYRKI PELTONEN
kaupunginjohtaja

Ylen uutispäällikkö pitää juhlapuheen

Pyhäjärvi-juhlien juhlapuhujaksi tulee Huittisissa syntynyt filosofian maisteri **Jouni Kemppainen**. Kemppainen on monelle tuttu kasvo television kautta. Hän työskentelee Ylen uutispäätoimittajana, ja on perehtynyt eritoten politiikan uutisointiin. Kemppaisen juhlapuhe kuullaan päiväjuhlassa sunnuntaina 15. heinäkuuta.

Jouni Kemppaisen vanhemmat ovat **Irma** ja **Ismo Kemppainen**. Äitinsä Irma on syntynyt talvisodan evakkomatalla Alavudella ja hänen vanhempansa olivat **Albert** ja **Helmi Kaasalainen** Pyhäjärven Kaurusta, ja sittemmin koti oli Kiimijärvellä.

Jouni Kemppaisen puoliso on **Johannalla**, o.s. Savia, on myös juuria Pyhäjärvelle. Hänen vanhempansa ovat **Eila** ja **Rauno Savia** Sastamalan Mouhijärvellä. Eilan vanhemmat olivat **Elina** o.s. **Pärsinen** ja **Emil Naskali** Pyhäjärven Alakylästä. - Kuva: Yle.

KILPAILUKUTSU PYHÄJÄRVEN VPL V.- JA U.-SEURA "KAIUN" MUISTOVIESTI

Aika ja paikka: la 14.07.2012 klo 11.00 Huittisten keskusurheilukenttä
Matka, joukkueet ja osuudet: Viestin kokonaismatka on 1000 m. Vaihtopaikat ovat 200 m välein. Joukkueessa 3-5 osanottajaa. Rajoituksia iän tai sukupuolen suhteen ei ole. Osuudet 200-600 m (joukkue päättää itse). Joukkueen kokoonpano, juoksujärjestys ja osuuspuutuet annetaan ilmoittautumisen yhteydessä.

Ilmoittautuminen: Kirjallisesti 06.07.2012 (viimeinen postileima) mennessä

os. Yrjö S. Kaasalainen Kallenkatu 10, 29200 Harjavalta
tai yrjo.kaasalainen@luukku.com

Ilmoittautumismaksu 20e/joukkue

Maksetaan tilille FI8650370540041650 ilmoittautumisen yhteydessä.

Kilpailun säännöt: Kutsun liitteenä ja sivuilla:

Huittisten Karjalaseura ry/pyhäjärvi-juhlat/info-sivut

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö

Huittisten Karjalaseura ry

Uot sie miul sukkuu - seminaari

Vpl. Pyhäjärvi-juhliin kuuluva sukututkimusseminaari järjestetään **lauantaina 14.7.2012 klo 12.30-14.30**. Kuninkaisten koulutus- ja kulttuurikeskuksessa.

Tällä kerralla esitellyssä on Ukkosten Sukuseura. Sukuseuravastaava **Kalle Pakarinen** esittelee Karjalat Kartat 1938 ja niiden käyttömahdollisuudet.

Tilaisuuden pääluennon pitää FM, arkeologi **Oula Seitonen**.

Välittömästi sukuseminaarin jälkeen ovat suku- ja koulupiiritapaamiset.

Tilajärjestelyjä varten ottaa kahvissa ajoin yhteys **Reino Äikiään**, puh. 040-769 5775, sähköposti reino.aikia@netti.fi

Vpl. Pyhäjärvi-juhlat Huittisissa 14.-15.7.2012

Juhlien aikataulu ja ohjelmat

Lauantai 14.7.

11.00 Kaiun-muistoviesti, keskusurheilukenttä

12.00 alkaen Kuninkaisten koulutus- ja kulttuurikeskuksella kahvila ja juhlakanslia avoinna koko päivän.

12.30-15.00 Sukuseminaari ja suku- ja koulupiirikokoukset, Kuninkaisten koulutus- ja kulttuurikeskus, Risto Ryti -sali
Alustukset Kalle Pakarinen, pääluento Oula Seitsonen

11.00-16.00 Ruokailumahdollisuus, Toripuodin ruokaravintola (Kappelikuja 1)

16.00 Muistojen ilta, Huittisten kirkko

alkusoitto

Tervehdyssanat

Heikki Kiiski

Virsi 574

Seurakunnan tervehdys

Simo Laitila

Yksinlaulu

Miia Paasikivi

Puhe

Juhani Forsberg

Virsi 331

Kolehti Vpl. Pyhäjärvi -Säätiölle

Tilaisuuden päätössanat

Mirja Tenkanen

Virsi 578

Juontaja

Heikki Kiiski

Urkuri, kanttori ja säestys

Petri Bondfolk

19.00 Iltamat, Kuninkaisten koulutus- ja kulttuurikeskus, Risto Ryti -sali

Alkutervehdys

Pekka Lehtinen

Yhteislaulu

“Ne Akat”

Kuvaelma

Yhteislaulu

Miia Paasikivi

Yksinlaulua

Huumoria

Eeva Kaplas

Yhteislaulu

Arpajaiset

Tanssimusiikkia

Petri Kiiski

Juontaja

Pekka Lehtinen

Pääsyliput 12 euroa

Sunnuntai 15.7.

10.00 Juhlamessu, Huittisten kirkko

Liturgia ja saarna

Harri Ruskeepää

Avustaja

Simo Laitila

Kanttori ja urkuri

Petri Bondfolk

Tekstin lukijat

Marjatta Kinnanen ja Heikki Kiiski

Messussa avustaa

Bondfolkin perheorkesteri

Kolehti

Vpl. Pyhäjärvi -Säätiölle

Ehtoollisen jaossa avustavat

Silja ja Juhani Forsberg,
Milla Ruskeepää ja srk:n avustaja

Kunniakäynti sankarihaudalla

Puhe

Juhani Forsberg

Virsi 577

12.00-14.00 Juhlaravintolat,

Kuninkaisten koulutus- ja kulttuurikeskus

Ruokailu 12 euroa

14.00 Päiväjuhla, Risto Ryti -sali

Yhteislaulu

Karjalaisten laulu

Tervehdyssanat

Heikki Kiiski

Kansantanssia

Hupukat, ohjaa Nina Naatula

Kaupungin tervehdys

Aimo Lepistö

Musiikkia

Bondfolkin perheorkesteri

Nuoren puheenvuoro

Tuula Musakka

Juhlapuhe

Jouni Kemppainen

Stipendien jako

Pirjo Kiiala ja Yrjö S. Kaasalainen

Muistamiset ja tervehdykset

Tervetulotoivotus vuoden 2013 juhliin

Päätössanat

Esko Pulakka

Yhteislaulua

Satakunnan laulu

Juontaja

Nina Naatula

Pääsyliput 15 euroa

Lisätietoja juhlista:

- Heikki kiiski, juh latoimikunnan puheenjohtaja, puh. 0500 327 188

- Merja Inkinen, naist oimikunnan puheenjohtaja, puh. 050 567 7599

- Tietoja myös seuran kotisivuilla:

karjalanliitto.fi/huittistenkarjalaseura

TERVETULOA VPL. PYHÄJÄRVI-JUHLIIN HUITTISIIN

Pyhäjärven kirkon alttaritaulun äärellä jaetaan ehtoollista juhlijumalanpalveluksessa.

Muistokirjoituksia

Hannu Savolaisen muistolle

Lempääläinen diplomi-insinööri **Hannu Ilmari Savolainen** kuoli 57-vuotiaana 10.5.2012. Hän oli syntynyt 31.10.1954 Nokialla. Hänen isänsä **Jalo Savolainen** oli lähtöisin Pyhäjärven Rotjanlahdesta.

Hannu piti isänsä kuoleman jälkeen vanhempiensa kotia kesämökkinään Kangasalla. Hän oli tulisena toukokuun päivänä Längelmävedellä kokemassa verkkoja, kun hän jostain syystä joutui veden varaan. Hänet löydettiin vasta, kun vene ajelehti tyhjänä läheiseen mökkirantaan. Hannu oli ilmeisesti ehtinyt olla kylmässä 6-asteisessa vedessä jo liki kolme tuntia, ja ruumiinlämpö oli laskeutunut 20 asteeseen. Hän menehtyi puolitoista vuorokautta myöhemmin Taysissa.

Työuransa Hannu Savolainen teki järjestelmäsihteerinä atk-alalla. Työntekijöiden nimet vaihtuivat yrittäjäkauppojen seurauksena Davasta Nokiaan, ja viimeksi hän työskenteli Fujitsun omistaman Isoworksin palveluksessa. Sieltä hänet saneerattiin syksyllä 2011, ja stressaavasta työstä eroon päästyään hänen oli määrä tehdä kaikkea mihin ennen ei ollut aikaa: matkustella ja viettää enemmän aikaa mökillä.

Pyhäjärvestä Hannu kiinnostui enemmän isänsä

kuoleman jälkeen. Hän teki sinne matkan kesällä 2003, jolloin Salitsanrannan koulupiiri vietti satavuotisjuhliansa. Hän kävi myös vanhan Savolaisen talon tontilla, jossa entisistä asukkaista oli muistona enää kaivo.

Lempäälässä Hannu osallistui monin eri tavoin yhdistyselämään mm. Lempäälä-Seurassa ja Lempäälän Suomi-Unkari Seurassa. Unkari oli hänelle erityisen tärkeä: hänellä oli siellä paljon ystäviä ja hän opiskeli ahkerasti unkarin kieltä. Unkarissa hän vietti 50-vuotisjuhlansakin.

Hannu Savolainen oli sekä innokas penkkiurheilija että kulttuurin suurkuluttaja. Hänellä itselläänkin oli laulun lahja, ja hänelle sopi yhtä hyvin ooppera ja klassinen kuin kevyempikin musiikki.

Hannu muistetaan hersyvistä naurustaan sekä iloisesta ja aurinkoisesta elämänsenteestaan. Unkarilaisten ystävien puheenvuoron hänen hautajaisissaan käyttäneen Tapolan Suomen-ystävien piirin puheenjohtajan **Edit Bollan** sanoin hänen veikeä hymynsä ja silmiensä tuike tulevat aina olemaan muistoissamme.

RITVA MÄKELÄ
Kirjoittaja on Hannu Savolaisen aviopuoliso

Kirkonsanoma

Hyväntuulinen Jeesus

Huittisten kirkossa on kolme alttaritaulua. On pääalttarin Kirkastusvuori-aula, joka erinäköisenä on monissa suomalaisissa kirkkoissa. Katariinan alttarin taulussa on kuvattuna sekä pyhä ehtoollinen että ristiinnaulitseminen. Alun perin Katariinan alttaritauluun on kuulunut Luukkaan evankeliumin kertomuksesta kuva siitä, miten vanha Simeon ottaa syliinsä Jeesus-lapsen ja kiittää Jumalaa, ettei kuolema kohtaa häntä ennen kuin hän on saanut nähdä Herran Voidellun.

Kolmas alttaritaulu on

varmasti tuttu kaikille pyhäjärveläisille. Siinä kuvataan hyväntuulinen Jeesus, joka kutsuu ihmisiä luokseen. Jeesus kuvataan lempeänä ja ihmisiä kunnioittavana niin kuin vain voidaan kuvata hyvää ihmistä.

On kallis ja hieno asia, että vanha Pyhäjärven kirkon alttaritaulu on säilynyt ja saatu konservoituna Huittisten kirkon seinälle. Olihan Huittinen eräs niistä paikoista, joihin pyhäjärveläisiä asutettiin sodan jälkeen. Täältä löytyi taloja, jotka antoivat maitaan valtion maksamien kustannusten jälkeen karjalaisille asua.

Rakennettiin taloja, mentiin naimisiin, alettiin viljellä peltoja ja sitten kasvattaa lapsia. Täällä päästiin uudelleen kiinni elämään, josta sitten pikku hiljaa kasvoi hyvää elämää. Opittiin satakuntalaiseen elämän menoon.

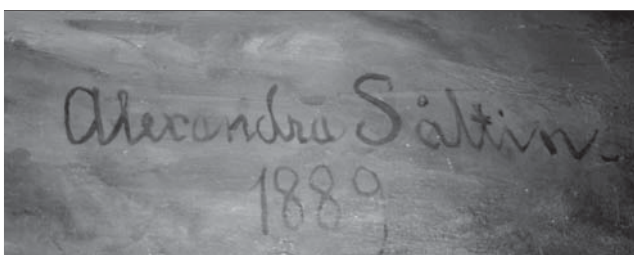
Toki karjalaiset toivat omaa kulttuuriaan ja tapojaan tänne Huittisiin ja Länsi-Suomeen. Näin karjalaisuus, erityisesti pyhäjärveläisyys on rikastuttanut satakuntalaista mielenmaamaa ja antanut virikkeitä ja toimintamuotoja huittislaiseen elämänmenoon.

Väheksyä ei pidä sitä-

kään, että menemällä naimisiin niin karjalaisten kuin satakuntalaisten perimä vahvistui ja tervehtyi ja tekee sitä vieläkin.

Tänne Huittisten kirkkoon, kolmen alttaritaulun ääreen ja satakuntalaisten peltoaukeiden keskelle kutsutaan kaikkia heinäkuun keskimmäisenä viikonloppuna. Olette tervetulleita kohtaamaan toinen toisensa ja Pyhässä messussa itse Kristuksen. Hän on keskellemme ja kutsuu seuraamaan itseään.

SIMO LAITILA
Huittisten kirkkoherra

Alttaritaulun tekijän signeeraus vuodelta 1889.

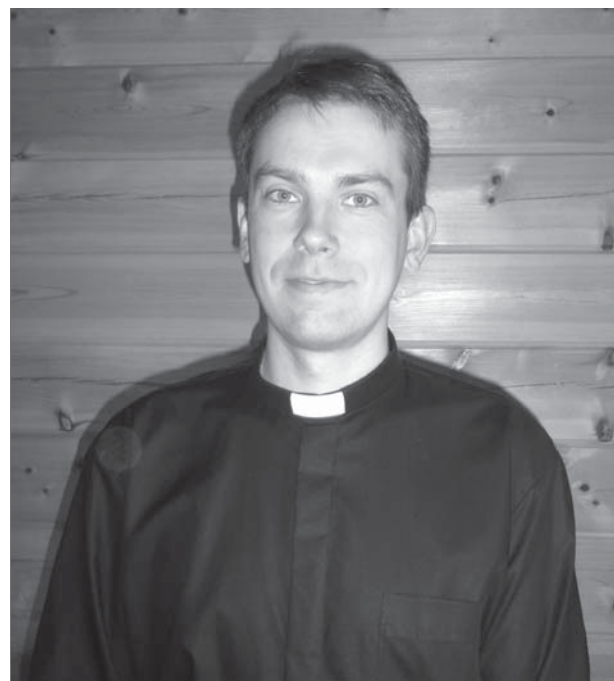

Karjalaan jääneiden vainajien muistokivi seisoo Huittisten kirkon kupeessa. Vasemmalla kuvassa kirkon saarnastuoli. Kuvat: Marjo Ristilä-Toikka.

Pastori Harri Ruskeepää saarnaa jumalanpalveluksessa

VPL Pyhäjärvi-juhlien juhlamessun liturgian ja saarnan toimittaa pyhäjärveläissukuinen **Harri Ruskeepää**. Harri vihittiin papiksi 29.10.2006. Hän on toiminut seurakuntapastorina Raumalla sekä Helsingissä Roihuvuoressa ja Laajasalossa. Tällä hetkellä hänen työnsä on Turussa Tuomiokirkkoseurakunnan vs. kappalaisena.

Harrin syntymä- ja kotipitäjä on Huittinen. Hänen vanhempansa ovat **Erja** ja **Heikki Kiiski**. Sukunimi vaihtui naimisiin mennessä, kun hän otti vaimon sukunimen. Harri tunnetaan myös laulajana. Hän on pitänyt useita kirkkokonsertteja ja äänittänyt kaksi CD-levyä, Sydämeni laulut 2005 ja Suomalaisia tunnelmia 2009. Näitä levyjä on saatavana Pyhäjärvi-juhlilla.

Olitko mukana, kun oli Kannaksen juhla Kokkolinnassa 6.8.1939

Kannaksen juhla Linnoittajain laulu.

Pyhäjärvellä 6. 8. 1939.

TORVISOITTOA: J P 4:n soittokunta, johtaa kapellimestari Kuparinen.
 AVAUSPUHE: Opettaja M. Valkonen.
 KUOROLAUUA: Särkisalon ja Tiurin kuorot, johtaa opettaja P. Ahola.
 JUHLAESITELMÄ: Maisteri Antti Komonen.

TORVISOITTOA: J P 4:n soittokunta.
 JUHLAPUHE: Maanviljelijä Jalmari Pusa.
 JUHLARUNO: Kirj. A. Aava, lausuu maisteri V. Kaasalainen.
 KUOROLAUUA: Särkisalon ja Tiurin kuorot.
 MAAMME.

Klo 16.30 juhlanäyttöt: „LAHJOITUSMAILLA.”
 Klo 20.30 ILTAJUHLA.

Tarkastajalle.

Alkukeväästä minuun otti yhteyttä sähköpostitse jääskiläisjuurinen **Eeva-Riitta Kauttu** ja tarjosi 6.8.1939 pidetyn Kannaksen juhlan ohjelmalehtistä Vpl. Pyhäjärvi-seuralle. Lehtinen oli peräisin Kautun jääskiläisen kummitädin jäämistöstä. Se saapui aikanaan postissa ihmeteltäväksemme. Meitä sykkähdetti mm. tieto siitä, että seuramme varapuheenjohtaja, Pyhäjärven konnitsalaisjuurinen **Teuvo Leinonen** on syntynyt täsmälleen tuona Kannaksen juhlan päivänä.

Kopion ohjelmalehtisestä näette ohessa. Päätimme selvittää, voisiko joku kuoro ottaa laulun ohjelmitoona, mutta missä ovat sen nuotit?

Myöhemmin on selvinnyt lisää asioita liittyen lehtisessä näkyvään Linnoittajan laulun tekstiin. Asiasta on kirjoittanut turkulainen **Esko Ahola** Räisäläinen lehden maaliskuun 2005 numerossa, missä Linnoittajan laulu on julkaistu myös nuotitettuna versiona.

Linnoittajan laulu kantaesitettiin Vpl. Pyhäjärvellä Kokkolinnassa 6.8.1939 pidetyssä Kannaksen juhlassa. Runon linnoitustöiden kunniaksi laatinut **Aleksanteri Aava** eli **Aleksanteri Kuparinen** (1883-1956) oli Sakkolasta. Kokkolinnassa pidetyssä juhlassa laulun kantaesittivät Räisälän pitä-

jän Tiurin seka-kuoro ja Särkisalon sekakuoro e.m. Esko Aholan isän, opettaja **P. Aholan** johdolla. Teoksen oli Aavan runoon säveltänyt viipurilainen säveltäjä **Väinö Haapalainen** (1893-1945).

Perinteiseen itäisen Kannaksen juhlaan oli kutsuttu vieraisiksi Kannaksen linnoittajia, miehiä ja lottia. Esko Ahola kertoo Karjala-lehden raportoineen 7.8.1939, että Kokkolinnan kentällä pidetyssä Kannaksen juhlassa oli yleisöä lähes 2000 henkeä, joista linnoittajia noin 300. Juhlapuheen pitäjänä kuultiin maanviljelijä, myöhemmin kansanedustaja, **Jalmari Pusa**.

Vuosikymmenten unohduksissa olon jälkeen laulu v. 1990 esitettiin Tamperella Amurin koululla juhlassa, missä oli mukana veteraaneja. Kuorosovituksen nuotit sai käsiinsä varatuomari **Simo Kärävä**, joka 1999 kertoi Sotaveteraani-lehdessä toimittaneensa sen Helsingin Sotaveteraani-kuoron johtajalle, musiikkineuvos **Arvo Kuikalle**. Sotaveteraanien kuoro esitti Linnoittajan laulun Tempelaukion kirkossa 5.12.1999 itsenäisyyspäivän aaton kirkkojuhlassa. Kuo-

Heilu hakku, joudu työ,
 kiirehesti kirves lyö,
 meill' on järviä ja maita,
 tehtävä on raja-aita,
 jott' ei karja naapurin
 pääsis pahan tekoihin.
 Heilu hakku, joudu työ,
 kiirehesti kirves lyö!

Kaikin voimin raada mies,
 työhön kutsui kotilies,
 suur' on meillä lemмен luku,
 tässä toimii Nurmen suku,
 kansa tänään katsoo meitä
 niinkuin katsoi jääkäreitä
 — kaikin voimin raada mies,
 työhön kutsui kotilies!

Iske, väännä, läpioi,
 myrskyn merkit mailla soi,
 tähän sulk, tuohon puomi,
 silloin säilyy meillä Suomi,
 läntisten ei lähde alle,
 eikä joudu iivanalle
 — iske, väännä, läpioi,
 myrskyn merkit mailla soi!

Kestää kyllä Suomenmaa,
 uskoo, raataa, linnoittaa,
 jos on taiston hetket suotu,
 Verduni myös täällä on luotu,
 siin ei murra iso viha,
 missä jääpi kotipiha,
 keväinen kun koittaa koi,
 nurmi jälleen vihannoi!

Heilu hakku, joudu työ,
 kiirehesti kirves lyö,
 etsikkomme on nyt aika,
 sisu tässä on parhain taika,
 hakkaa päälle! harjut soittaa,
 Suomi elää, Suomi voittaa,
 — heilu hakku, joudu työ,
 kiirehesti kirves lyö!

ron puheenjohtajana toimi tuolloin ja aina vuoteen 2009 saakka pyhäjärveläinen, viime marraskuussa edesmennyt Jalmari Pusan poika **Pekka Pusa** (1925-2011), joka toimi viimeiset vuotensa kuoron kunnia-puheenjohtajana.

Valitettavasti myöskään Pekka Pusan ikätoveri, niinkään aktiivi sotaveteraani-kuoron ja pitäjaseuramme jäsen, **Aulis Airtokaan** (1925-2010) ei ole enää kertomassa, millaisin tuntemuksin he esittivät tuon Kokkolinnassa aikoinaan kantaesitetyn Linnoittajan laulun.

Onkohan tämän lehden lukijoissa ketään tuossa Kannaksen juhlassa 1939 mukana ollutta ja siitä jotakin muistavaa? Tai sellaista henkilöä, joka on ollut mukana jossain kuorossa esittämässä Linnoittajan laulua?

KAARINA
PÄRSSINEN

Valmistuneita

Mari Pitkänen Laviasta on valmistunut proviisoriksi Itä-Suomen yliopistosta. Marin vanhemmat **Kaija** ja **Ari Pitkänen** ja isovanhemmat **Aili** ja **Pauli Pitkänen**, Pauli oli Pyhäjärven Yläjärveltä.

Wilhelmiina Vanhanen on valmistunut yhteiskuntatieteiden maisteriksi Tampereen Yliopistosta 6.6.2012. Vanhemmat **Juha** ja **Tuija Vanhanen** Lappeenrannasta. Juhan isä **Heikki Vanhanen** on kotoisin Pyhäjärven Vanhasenniemestä.

Ylioppilaita

Aleksiina Vanhanen kirjoitti ylioppilaaksi 2.6.2012 Lappeenrannan Lyseon lukiossa. Isovanhemmat ovat **Heikki** ja **Hilkka Vanhanen**. Heikki on kotoisin Pyhäjärven Vanhasenniemestä.

Nuijan varresta

Keskikesän aikaa

Emme aina huomaa, miten nopeasti aika kuluu vuodenaikojen kierrossa. Talvi, kevät, kesä ja syksy vuorottelevat. Auringon valon ja lämmön lisääntyessä päivä päivältä saavutetaan juhannuksen aikoihin kesäpäivänseisaus, jonka jälkeen päivät alkavat taas vähitellen lyhentyä. Kesä on kuitenkin vielä parhaimmillaan tehdä työtä, rakentaa, lomilla ja matkustaa. Kesän odotus huipentuu usein juhannuksen viettoon. Juhannus on tärkeä kansanomaisen merkkipäivä, johon kuuluu juhannussauna, juhannuskokko ja kokoon-tumiset pienemmissä tai suuremmissa tilaisuuksissa usein vesistöjen lähellä. Juhannussaunassa tavataan käydä aattona jo puolilta päivin, jotta oltaisiin puh-taina valmiina vastaanotta-massa yötöntä yötä. Juhannukseen on vanhastaan liittynyt erilaisia uskomuksia ja taikoja, joilla on pyritty varmistamaan tuleva sato ja naimaonni. Tunnetuimpia ovat erilaiset lemmentaiat, joilla pyrittiin näkemään tuleva puoliso tai saamaan haluttu henkilö puolisoksi. Kaikenlaiset oudot tapahtumat olivat luonteenomaisia juhannusyölle. Juhannus on virallinen Suomen lipun päivä, jolloin lippu saa olla salossa juhannusaattoillasta yön yli juhannuspäivän iltaan klo 21 saakka. Juhannus on myös kirkollinen juhlapäivä.

Kesäaikaan liittyvät myös monet juhlat. Valtakunnalliset Karjalan Liiton kesäjuhlat pidettiin tänä vuonna Lahdessa. Tapahtuman teemana oli ”Muotoilu amentaa perinteistä ja kädentaidoista”, joiden perinne jatkuu näidenkin juhlien myötä. Varsinkin puun käyttö on Lahdessa aina osattu mm. huonekalutehtaiden valmistamina hyödykkeinä ja monina merkittävinä puurakennuksina.

Viikonlopun aikana oli hyvä tilaisuus tavata monia tuttuja ja tulla tutuksi monien henkilöiden kanssa. Ohjelmatarjonta oli runsas ja se tarjosi virkistäviä hetkiä nauttia niiden annista. Lahden kaupunki on onnistuneesti sijoittanut juhlien tärkeimmät tapahtumapaikat lähemmäksi näinkin suuria juhlia ajatellen. Sunnuntain ohjelmassa oli kunniakäynnit Karjalaan jääneiden vainajien- ja Sankarimuistomerkeillä, jonka jälkeen kirkossa pidettiin liturgia ja juhla-messu. Lippukulkue järjestäytyi kauppatorilla puolilta päivin marssiakseen Isku Areenalle, jossa pidettiin pääjuhla. Sadetakit olivatkin tarpeen kesäsateen alkaessa juuri ennen puolta päivää. Puolustusvoimien Varusmiessoittokunnan tahdittamina lippukulkue kulki noin 2km:n matkan kaupunkilaisten seurattessa vä-

Juhannustunnelmaa Kokemäenjoen partaalta 2012. Kuva: Yrjö S. Kaasalainen.

rikästä kulkuetta. Tuon marssin aikana uskoisin monien henkilöiden ajatelleen kesän 1944 tapahtumia, jolloin Karjalan heimo joutui jättämään vuosisataiset asuinalueensa ja kotinsa kulkiessaan sateessa satojen kilometrien päähän länteen kohti tuntematonta tulevaisuutta.

Päiväjuhla alkoi klo 15.00 näyttelijä Petri Liskin taitavasti juontamana. Ohjelma oli monipuolinen, kiinnostava ja korkeatasoinen. Juhlapuheen piti kenraali Gustav Hägglund, jonka juuret ovat Viipurissa. Pahanvien mielipiteiden lomassa entisellä puolustusvoimien komentajalla oli tilaisuus viljellä myös sopivaa tilannehumoria, jonka yleisö palkitsi raikuvien käntäpöytäpuheilla. Kesäjuhlapäivä jatkuu ensi vuonna Porissa Karjalaseurojen Satakunnan piiri ry:n talkooväen järjestämänä. ”Sie, mie ja myö yhes” kutsun Porin esitti Brita-Helena Railola ja Yrjö S. Kaasalainen. Ajankohta on 14.-

16.6.2013, eli viikkoa ennen juhannusta. Sopivasti musiikkia ja laulua sisältänyt päiväjuhla huipentui emerituspiispa Matti Sihvosen ja rovasti Olavi Mer-raksen siunattua juhla-äen kotimatkalta. Haluan esittää parhaat kiitokset kesäjuhlien järjestelyistä Karjalan Liitolle ja Karjalaseurojen Lahden piiri ry:n akhe-ralle talkooväelle sekä kaikille juhlissa mukana olleille. Juhlista jäi hyvä maku suuhun ja paljon muistoja tulevan varalle.

Hyvät lehtemme lukijat! ”Vielä on kesää jäljellä”, lauletaan eräessä laulussa. Omat Vpl. Pyhäjärvi-juhlamme Huittisissa ovat kohta käsillä. Valmistelut etenevät aikataulussa. Haluan toivottaa teidät kaikki tervetulleiksi juhliimme tapamaan tuttuja ja nauttimaan ”kihujen” monipuolisesta sisällöstä.

YRJÖ S.
KAASALAINEN,
Vpl.Pyhäjärvi-Säätiön
hallituksen puheenjohtaja

Satakunnan Karjalaseurojen piirin edustajat Brita-Helena Railola ja Yrjö S. Kaasalainen toivottivat juhla-äen tervetulleiksi ensi vuonna Porissa pidettävälle Karjalaisille kesäjuhlille. Kuva: Kaarina Pärs-sinen.

Isopahkalat väriliikkeen isäntinä Huittisissa

Lataman avarissa myymälätiloissa vasemmalta Tarja Isopahkala, Pertti Isopahkala ja pitkään liikkeessä myyjänä toiminut Kristiina Kaasalainen.

Pyhjärven Kiimajärven kylässä Karjalan kannaksella asuivat yhteistaloudessa Isopahkalat. Veljeksistä Väinö (05.10.04-18.12.82) ja vaimonsa Hilja (3.11.08-21.10.97) muuttivat talvisodan aikana Alavudelle ja palasivat sieltä takaisin Pyhäjärvelle. Jatkosodan jäl-

keen he muuttivat Keuruun kautta Huittisiin 16.9.1949. Lapset Pertti ja Kerttu syntyivät Pyhäjärvellä. Kerttu kuoli Huittisissa 1956. Väinön ja Hiljan elinkeinona oli uudella paikakunnalla maanviljelys. Lisäksi Väinö ja Pertti toimivat maalareina.

13.01.1956 Väinö Isopahkala osti Tmi Latama -nimisen tapetti- ja värikkänpä Urpo Hiosteräkseltä (perustettu 1953 Loimaalla). Liikenimi Latama on aikoinaan muodostunut sanojen lasi, tapetti ja maali alkutavusta. Sen on ottanut käyttöön jo edelli-

nen omistaja.

Samana päivänä 13.01.1956 Latama vietti avajaisia Huittisissa. Liikkeenharjoittajana toimi Väinön poika Pertti Isopahkala ja liike sijaitsi Yrjö Leinon talossa pääkadun varrella. Myöhemmin liike toimi edelleen vuokratiloissa Lauttakylän Auton entisissä tiloissa. Sitten ostettiin omaksi ns. Koiviston Liiketalo mutta tilojen käyttöä ahtaaksi ostettiin ns. LSO:n liiketalo, jota varastotiloiltaan on vuosien mittaan laajennettu useaan otteeseen viimeisimmän laajennuksen ollessa parhaillaan menossa.

Tammikuun 1. päivä 1980 liike muutettiin kommandiittiyhtiöksi ja nimeksi tuli Latama Ky. Latama Ky:n toiminta on alusta asti perustunut uudis- ja korjausrakentamiseen, kodin kunnostamiseen ja sisustamiseen. Yritys kuuluu Värisilmä -ketjuun. Nykyisessä liikepaikassa avajaiset olivat 14.5.1984. Liike-, asunto- ja varastotiloja on pitkälti toistatuhatta neliötä. Vuonna 1989 Latama Ky valittiin Huittisten vuoden yritykseksi ja vuonna 1990 Latama Ky valittiin vuoden Värisilmäliikkeeksi.

Tällä hetkellä liikkeen palveluksessa on kahdeksan

henkeä ja toimitusjohtajana on Pertin poika **Pauli Isopahkala**. Lataman tuotevalikoima on vuosien mittaan laajentunut ja kehittynyt nykyajan vaatimuksia vastaavaksi. Tavarantoimittajan pitää olla hyvin esillä ja niinpä meneilläänkin oleva varastolaajennus käsittää lämmintä varastotilaa. Mitä erilaisimpiin kysymyksiin joudutaan vastaamaan päivittäin liikkeessä. Yksi ostaa kaakelia, toinen laminaattia. Maalipuolella tietokoneohjatut laitteet sekoittavat maalit asiakkaan väritoivomusten mukaan.

REINO ÄIKIÄ

Pauli Isopahkala Latama Ky:n nykyinen toimitusjohtaja liikkeensä edessä.

Koulutettu hieroja / urheiluhieroja
LEENA LAITINEN
Karpintie 12, Huittinen
Puh. 0500 886 030

Huittisten Silkkipaino
puh. 568 447

Huittisten Seudun Tilikeskus

Risto Rytin katu 21 puh. 02-567 800

Yli 60 vuotta luotettavaa
KELLO- JA KULTA-ALAN PALVELUA
KELLO-HOVI OY

Osuuspankin toimitalo Doris
Huittinen
Palvelemme
arkisin 9-18 ja lauantaisin 9-14

Inkisen Kotiteollisuus Ay

- Sisustustekstiilit kangaspuilla, ompelu, kankaanpainanta • 050 5677 599
- Hirsisaunat, grillikatokset ja laavut • 0500 132 231
- Videotuotanto; juhlakuvaukset, esittely- ja kotiseutuvideot.
- Myös vanhat kaitafilmit asiakkaan haluamaan formaattiin • 0500 132 231

PUUTAVARALIIKE
Juha Sakari
050 555 7608

Punkalaitumentie 138, Huittinen

- Listat
- Paneelit
- Höylätuotteet
- ym.

Rakennusliike
Jarmo Ruusumaa Oy

T:MI SÄHKÖHALLI

Kirjatie 3, 32700 Huittinen

Kemet-Valu

Kaasalainen & Santala Oy
Riihivainionkatu 1 puh. (02) 5605200

PAIKALLISLIIKENNE

Ky Santalahti
puh. 02 569700

MOMMOLAN MOTELLI
Huittinen Turuntie 23,
puh. 02 569 451

HUOLTO JA VARAOSA OY
32700 HUITTINEN
PUH. (02) 566 669

HUITTISTEN KÄYTTÖRENGAS
puh. 02 560 1660 | www.kayttorengas.fi

PENTTI SETÄLÄ

AUTO JA METALLITYÖ KOTIRANTA
Markku, 0500-167377

METALLIPALVELU KOTIRANTA

Seppo, p. 050-3447987 www.kippi.fi

* Kippien ja sylinterien korjaus ja myynti

* Uudet ja kunnostetut kipit ja sylinterit

Seloyn jättihalli sijaitsee Loimijoen varrella.

Kiurujen firma tekee lasia vaikka presidentille

Lasifirma Selo perustettiin Huitista 1985. Perustajina olivat silloin Huitissa toimineen Glassonin eristyslasitehtaan neljä irtisanottua työntekijää. Heistä yksi oli Vpl. Pyhäjärven Saltsanrannalla sukujuurensa omaava **Pekka Kiuru**, joka vuosien saatossa on lunastanut koko osakekannan itselleen.

Mistä aivan pikkufirmasta ei ole kysymys, sillä yrityksen liikevaihto on 9,5 miljoonaa euroa. Vuodessa valmistetaan 200 000-300 000 neliömetriä lämpölasia. Yrityksen palveluksessa on tätä nykyä kausi-

vaihteluista riippuen 50-60 työntekijää. Selon lasituskohteita ovat olleet mm. Mäntyniemi, Tyksin T-sairaala, Loimaan kaupungintalo jne.

Yrityksen toimitusjohtaja Pekka Kiuru on varsin tyytyväinen siitä, että molemmat pojat, **Henri** ja **Jouko**, ovat kiinnostuneita tulemaan yrityksen palvelukseen. Pojista Jouko opiskellessa vielä Turun kauppa- ja korkeakoulussa, mutta Henri tuli vakituisesti yrityksen palvelukseen tänä keväänä. Yritysjohdosta hän oli jo jonkin aikaa opis-

kellut oman kolmen nuoren miehen omistaman sisällöntuotantoyrityksen avulla, mutta luopui nyt siitä ja astui isän oppiin kuitenkin niin, että tarkoituksena on luoda yritykseen seuraavan sukupolven vastuullista jatkajaa. Kuitenkin Next generation - Seuraava sukupolvi periaatteella.

Selo tiloja laajennettiin juuri kolmella miljoonalla eurolla ja uutta tilaa saatiin 1400 neliötä, joihin sijoitettiin mm. uusi TPS-lasiliinja ja lasinleikkuulinja. Kuluneen kevään aikana laa-

Jouko Kiuru (vas.), Pekka Kiuru ja Henri Kiuru ovat kaikki mukana Seloyn kehitystyössä.

jennusta juhlittiin yhdessä yhteistyökumppaneiden ja ystävien kanssa, ja mukana juhlassa oli myös Perheyri-tysten liiton toimitusjohtaja **Matti Vanhanen**.

Karjalaisuutta ja pyhäjärveläisyyttä on Kiurun per-

heessä pidetty hyvin yllä. Edesmenneen **Tauno**-isän opastuksella veljekset **Pekka**, **Esko** ja **Petri** tutustuvat yhdessä **Äikiän** poiki- en kanssa Pyhäjärven mai- semiin. Saltsanrannan kou- lupiirin juhlaan 100-vuotis- juhlaan osallistuttiinkin jo

isommalla joukolla ja sil- loin olivat mukana isän ja äidin kanssa myös poiki- en sisaret ja Pekan puoliso ja molemmat pojat. Aiko- muksena on uusia Pyhäjär- ven matka kunhan kiireet hieman hellittävät.

REINO ÄIKIÄ

Autokorjaamo
Veljekset Mäkelä
Hallitie 32700 Huittinen

AJONEUVOHUOLLON
AUTO Oy

Autokatu 5 Huittinen

UUSIEN HYUNDAI AUTOJEN MYYNTI,
HUOLTO JA VARAOSAT, SEKÄ SUZUKI JA
ISUZU AUTOJEN HUOLTO JA VARAOSAT.
HUOLTOMME PALVELEE MYÖS MUITA
MERKKEJÄ. TERVETULOA!

Tuttu ja turvallinen
SÄHKÖHALLI AY
Teollisuustie 3, Huittinen
02 560 5280

Tilaa Pyhäjärvi-lehti
omaksi, ystävälle tai
sukulaistelle lahjaksi
p. 040 730 2622

vpl. **Pyhäjärvi**

Pyhäjärvi-juhlat Huittisissa
14.-15.7.2012.

MAJOITUSPAIKKOJA:

Huittisten seurahuone
Lauttakylänkatu 14, Huittinen
puh. 010 548 1410, www.seke.fi

Mommolan Motelli
Turuntie 33, Huittinen
puh. 02 569 451, 0400 860 867
www.mommolanmotelli.fi

Rekikosken Majoituspalvelut
Kivirannantie 253, Huittinen
puh. 02 567 797
www.rekikoskenmajoituspalvelut.fi

Tuorin ratsutila
Punkalaitumentie 10, Huittinen
puh. 050 557 3450, www.tuorinratsutila.fi

Vierastalo Raska
Raskalantie 218, Huittinen
puh. 040 755 8544, 040 594 5525

Vanhoja karjalaisia työtapoja DVD:llä
Alakylän ”Pyrintö” Nuorisoseuran perinnetoi-
munkunta myy DVD-levyn hintaan 15 euroa/kpl.
Jos levy toimitetaan postitse, peritään toimitus-
kuluja 2,5 euroa. **Tilauksia vastaanottavat:**

Oiva Kaasalainen
Kannantie 7,
38210 SASTAMALA
Puh. 050-3550169.
oiva.kaasalainen@kopteri.net

Orjo Pärssinen,
Sarkiantie 169
38300 SASTAMALA
puh. 03-5135294
tai 050-5994096

**Vpl. Pyhäjärvi-
juhlat Huittisissa**
14.-15.
heinäkuuta 2012

Tervetuloa
karjalaiset ystävienne,
kaikki karjalaisuudesta
kiinnostuneet!

OSOITEASIAT KUNTOON!

Varmista, että saat lehtesi ajoissa ja oikeaan osoitteeseen!
Ota yhteyttä puh. 040 730 2622 tai
marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi.
Vpl. Pyhäjärvi-lehti,
Rautasementtie 375, 37550 Lempäälä.

Satakuntalainen miniä karjalaistui evakkoperheen kelkassa

Karjalaisuus Huittisten seudulla on levittäytynyt sodanjälkeisten vuosien jälkeen kuosiin, jossa hyvässä yhteistyössä toimivat sekä paikallinen kantaväestö että Karjalasta tulleet siirtolaiset – kuten muualtakin maakuntaan muuttanut väki.

Karjalaisia siirtolaisia sijoittaneissa pitäjissä luonnollinen tapahtuma ovat olleet ”seka-avioliitot”, eli tulokkaiden ja paikalla aiemmin asuneiden rakastuminen ja sukujen yhdistyminen. Tästä hyvänä esimerkkinä on **Yrjö** ja **Merja Inkisen** liitto.

– Minut otettiin oikein lämpimästi mukaan karjalaiseen sukuun ja perheeseen, toteaa Varsinais-Suomesta, **Paattisten** Tortinmäeltä kotoisin oleva Merja Inkinen, o.s. **Lahti**.

– Eikä minulla ollut mitään vaikeutta viedä kotiin satakuntalaista miniäkoke-lasta, vahvistaa Yrjö Inkinen.

Merja Inkinen onkin läpikäynyt melkoisen ”karjalaiskylvyn”, ja on täysin rinnoin mukana Huittisten Karjalaseuran ja myös Satakunnan Karjalaseurojen piirin toiminnassa.

Yrjön juuret ovat Pyhäjärvellä: isä **Pauli Inkinen** oli kotoisin Noitermaasta ja äiti **Aune**, o.s. **Viskari**, Porsaanmäeltä. Perheeseen syntyi kaikkiaan viisi lasta, joista vanhin Kaija syntyi 1943 Porsaanmäellä, muu jälkikasvu sitten evakkoaikoina. Sisaruksista on tänään elossa 60-vuotiaan Yrjön lisäksi kaksi siskoa, **Kaija Suvela** Lohjalla ja **Marita Kangasmaa** Karjalohjalla.

Inkisten evakkotilan jatkajaksi siirtyi perheen nuorimmainen Yrjö vuonna 1976; Inkilän tila sijaitsee Huittisten Korkeakoskella. Viljelyksen lisäksi tuotantosuuntana oli sikatalous, mutta viime vuosina ei emakkoja eikä porsaita enää ole ollut tilalla röhkimässä, ja pellot ovat vuok-

ralla.

Sen sijaan 1990-luvulla lisäelinkeinosta alkunsa saanut Inkisten Kotiteollisuus monine toimineen on painunut suuriin mittakaavoihin. Se pitää sisällään erinäisiä kädentaitoja ja yrittäjyyttä laajoina yhteistyökostoineen: Huittisten Seudun Omavaran ja Merja Inkisen pyörittämän Toripuodin kautta tarjolla on 50-60 paikallisen kädentaitajan aikaansaannoksia – mm. pyhäjärveläisen **Esko Pohjola**isen puutoita monien muiden tekijöiden tuotteiden lisäksi. Kotiruokaluonasta Toripuodissa saa syödäkseen arkipäivisin, Merjan tekemien karjalanpiirakoiden kera. Huittisten keskustassa, torin kupeessa sijaitsevaan puotiin kannattaa poiketa!

Merja Inkinen on Kuopion käsi- ja taideteollisesta oppilaitoksesta valmistunut artemoni, joka ennen yrittäjäksi ryhtymistään toimi 1970-luvulla Huittisten käsityökeskuksen vetäjänä ja opettajana.

Matonkudontaa ja muita käsitöitä Merja jatkaa edelleen ahkerasti – nykyiselle mattokoneelle mahtuu parhaimmillaan 1000 metriä loimea. Pyhäjärvi-juhille hän on jo kutonut ison puuvillamaton yhdeksi arvokkaista arpajaisvoitoista.

Mahtava on myös se piirakkamäärä, mitä hän on rypyttänyt: piirakoita on parhaimmillaan valmistunut 33 000 kappaleen vuosivauhdilla. Alkuopit tulivat pyhäjärveläiseltä anoppi Aunelta. Merja Inkiselle ei ole siis ole konsti eikä mikään pyöräyttää aamusella satamäärin EU-luokitettua riisipiirakkaa.

– Suurin määrä on ollut kerralla 540 piirakkaa. Aiemmin leivoin piirakoita joka päivä, nykyisin teen niitä kolmesti viikossa, parisensataa kerrallaan. Jollei sitten ole erityistilauksia, hän toteaa.

Pyhäjärvi-juhille Huitti-

Merja Inkine leipoo parhaimmillaan aamusella useamman sata piirakkaa. Kuva: Yrjö Inkinen.

siin on juhlien emäntäväki suunnitellut tuovansa tarjolle 2000 karjalanpiirakkaa, joista puolet Merja on luvannut leipoa. Ei siis ihme, että Karjalan Liitto on myöntänyt hänelle piirakamestarin arvonimen.

Karjalanpiirakoiden rypyttäminen sujuu perinteiseen tapaan käsipelillä, mutta kuorien kaulitsemiseen, ajelemiseen, on puoliso Yrjö kehitellyt apua: pasta-kone pyörii porakoneen avulla, ja nopeuttaa kuorien käsittelyä.

Yrjö Inkinen on myös monen toimen mies, jolta syntyvät niin hirsihuvilat, grillikatokset kuin vanhojen valokuvien entisöinnit tietokoneella.

– Parhaillaan on menossa isompi tilaustyö, hirsihuvilan teko Kiikkaan. Rakennan sen kotosalla valmiiksi, sitten hirret numeroidaan, huvila puretaan ja siirretään uudelleenkoottavaksi omalle tontilleen.

– Veneitä en enää ole viittänyt tehdä. Aika kuluu mukavammin soudellessa ja kalastaessa. Metsästys on myös tärkeä harrastukseni, toteaa paikallisen metsästyseuran puheenjohtaja.

Kotimaan hirvi- ja peura- jahtien ohella metsästysmatkat suuntautuvat välillä villisikajhtiin Vieroon.

Metallikin taipuu Yrjön käsissä: hänen tekemiään ovat mm. Karjalan kannaksen lahjoitusmaatalon-

poikien muistomerkeille tehdyt lyhtyrakennelmat – niitä on viety entisöidyille patsaille Vpl. Pyhäjärvelle, Rautu-Sakkolaan ja Metsäpirttiin.

– Ikävä kyllä Pyhäjärven muistopatsaan lyhty oli rikkottu, ja olemme tuoneet sen pois. Ehkä vielä viemme sen korjattuna paikalleen, pohtii Yrjö Inkinen, joka on mukana läheisen Pyhäjärven hautausmaalueen kunnostustoimissa.

Mutta palataan Merjaan ja hänen sattumaansa kohti karjalaisuutta:

– Kun menimme Yrjön kanssa naimisiin 1978 ja muutin heidän kotitalalleen, karjalaisuus tuli tykö ihan joka päivä. Anoppi Aune puhui jatkuvasti muistojaan Karjalasta, Pyhäjärveltä: kaikki nuorisoseuran ja raittiusseuran ilmat ynnä muut jutut. Siellä oli ollut todella lämmintä yhteistoimintaa, mikä jollain tavoin jatkui vielä evakkoaikoinakin.

– Äiti oli tunneihminen. Ei ollut päivää, ettei hän olisi puhunut Karjalasta, summaa Yrjö Inkinen.

Merja Inkinen on myös kirjoittanut muistelmia ”Miniänä karjalaisessa perheessä”. Hän kuvailee karjalaisia lämpimästi, ja suree samalla sitä, millaisen kohtalon he ovat kokeneet joutuessaan lähtemään kodeistaan ja synnyinseudultaan.

Pyhäjärven kotiseutumattoja Inkiset ovat teh-

Merja ja Yrjö Inkinen osallistuvat moniin karjalaisiin harrastuksiin. Kuva: Marjo Ristilä-Toikka.

neet useita, viimeisimmän nyt kesäkuussa.

Molemmat kuuluvat Huittisten Karjalaseuraan, ja Merja on hiljattain valittu myös Satakunnan Karjalaisseurojen piirin naistoi-
mukunnan puheenjohtajaksi.

– Tulevia haasteita on kesällä 2013 Porissa pidettävät Karjalan Liiton kesäjuhlat.

Inkisillä on kaksi tyttä-
rää, kolmekymppiset **Sirpa Mikola** ja **Laura Inki-**

nen. Nämä kaksostytöt he saivat adoptoida aivan vauvoina, suoraan synnytyslaitokselta vuonna 1982. Nykyisin iloiheena on vajaan vuodenikäinen tyttä-
renpoika, **Leo Mikola**.

– Laura ja Sirpa osaavat myös karjalanpiirakoiden teon, ja tarvittaessa saan heiltä apua isompiin urakoihin, kiittelee Merja Inkinen.

MARJO
RISTILÄ-TOIKKA

PYHÄJÄRVI-SÄÄTIÖN KOTISIVUT

löytyvät osoitteesta:
www.karjalanliitto.fi/
vplpyhajarvisaatio

Sivujen päivittämisestä yhteydenotot
säätiön asiamies Pirjo Kiiala.

Tiesitkö tämän Pyhäjärven vaakunasta?

Vaakunan kuviot on otettu Pyhäjärven kirkko-
aholle 1936 pystytetystä lahjoitusmaatalonpoiki-
en muistomerkin huipulla olevasta lyhdystä, jona-
ka yläpuolella oli Karjalan vaakunakuviot. Idea on
rovasti **Kaarle Viikan** ja heraldisessa muotoilus-
sa avusti heraldikko, graafikko **Kaj Kajander**,
1989.

Vaakunan selitys:

Punaissa kentässä kultainen lipuke, jossa musta,
kultainen tylppäkärkinen ankkuriristi;
ristin alin sakara muita pitempi. Lipukkeen ylä-
puolella kaksi irtonaista, toisiaan vastaan iskevää
käsivartta, joista oikea pitelee miekkaa, vasen käy-
rää sapelia; kaikki hopeaa.

Huittinen

Perustiedot

Kunta vuodesta	1865
Kauppala vuodesta	1972
Kaupunki vuodesta	1977
Lääni	Länsi-Suomi
Maakunta	Satakunta
Seutukunta	Porin
Maapinta-alaa	532,7 km ²
Pinta-ala yhteensä	539,7 km ²

Veroprocentti

v. 2012	19,75 %
v. 2008	19,75 %
v. 2006	19,50 %
v. 2004	18,75 %
v. 1991	18,00 %

Valtuustopaikat 2009-2012

Suomen Keskusta	14
Kokoomus	11
Vasemmistoliitto	7
Sosiaalidemokraatti	6
Perussuomalaiset	4
Kristilliset	1

Väestötiedot

Väkiluku 31.12.2011	10 645
Väkiluku 1.1.2009 (kuntaliitos)	10 705

Ikäjakautuma (2011)

0 - 14 v	14,8 %
15 - 64 v	61,9 %
yli 65 v	23,3 %

Asuntokuntia (2011)	5127
Työttömyysaste	6,8 - 7,5 %

Elinkeinorakenne 2009

Alkutuotannon työpaikkoja	12,5 %
Teollisuuden työpaikkoja	27,3 %
Palvelujen työpaikkoja	58,6 %
Elinkeino tuntematon	1,6 %

Yksityisen sektorin liikevaihdot 2011

Ruokaketju	230 milj. • (41 %)
Kauppa	165 milj. • (30 %)
Teknolohiteollisuus	70 milj. • (12 %)
Rakentaminen	40 milj. • (7 %)
Kuljetus ja varastointi	37 milj. • (6,5 %)
Liike-elämän palvelut	15 milj. • (2,5 %)
Terveys- ja sos.palvelut	6,9 milj. • (1 %)

Maatalous

Maatilat	421 kpl
Viljelykasveja	19 560 ha
Siipikarjaa	450 000 kpl
Maitotiloja	17 kpl
Sokerijuurikasta	339,26 ha

15% koko Suomen sianlihatuotannosta on lähtöisin Huittisista.

Suurimmat Yritykset henkilöstömäärän mukaan

Saarioisen Säilyke	193
Lihajaloste Korpela Oy	110
Kivikylän Kotipalvaamo Oy	97
PMC PolarteknikOyAb	78
SeloyOy	51
Satakunnan Liikenne Oy	49
Satakunnan Osuiskauppa	49
Veljekset Mäkitalo Oy	39
Huittisten Ryhmärakentajat Oy	34

Erityistä Huittisissa

Huittisissa on Satakunnan kolmanneksi suurin vähittäiskaupan keskittymä Porin ja Rauman jälkeen.

Huittinen on yksi Suomen vilkkaimpia linja-autoliikenteen solmukohtia: Huittisten linja-autoaseman kautta kulkee päivittäin 2000 matkustajaa.

www.huittinen.fi
www.palvelevahuittinen.fi

Kauppa- ja tapahtumakaupunki HUITTINEN

Saparofestarit 6.-7.7.
 Pyhäjärvi-juhlat 14.7.
 Heinähulinat 17.-21.7.
 Kokemäenjoki-tapahtuma 21.7.
 Hullun Miehen Markkinat 4.8.

Kauppakeskus ilman kattoa
 - tapahtumia koko kesän -

www.palvelevahuittinen.fi

SATAEDU

SATAEDU Satakunnan aikuiskoulutuskeskus, Huittinen
 p. 040 199 4800 sataedu.fi

SATAKUNNAN LIIKENNE

Saarioinen *Äitien tekemää ruokaa.*
www.saarioinen.fi

KIVINIITTY
WWW.KIVINIITTY.NET

AUTO- JA MAATALOUSKONEHUOLTO

VARAOSAMYYMÄLÄ

TYÖKALUJEN MAMMUTTIMYYMÄLÄ

KAHVIO

SASTAMALA-HUITTINEN

IKH Työkalut Varaosat
ad YKKÖSBOMBE

Eristyslasia

32700 Huittinen • puh. 010 839 5800 • www.selay.fi

SASKY

Sastamalan koulutuskuntayhtymä
sasky.fi

Taas menossa johtotehtäviin

SÄHKÖLIKE
E. J. LEHTO OY

Loimijoentie 4 32700 Huittinen
puh: 02-560 1640 fax: 02-560 1649
www.ejlehto.fi esa.lehto@ejlehto.fi

Huittisten Koti-ikkuna Oy
Lauttakylänkatu 2
32700 Huittinen
Puh: 02 569 110
asiakaspalvelu@koti-ikkuna.fi

Nosto- ja
kuljetuspalvelu
Jorma Hinkkanen Ky
p. 0400 320 778

LÄNNEN KIINTEISTÖYMPYRÄ

Puh. 02 567 109

Lännen [A]
KLH-välitys

Puh. 0400 332 802

Risto Rytin katu 26, 32700 Huittinen

Hinauspalvelu Ojala Oy
0400-222787 www.hinaus-ojala.fi

TOIMITAMME: soraa, murskeita, sepeliä, multaa. MYYMME: nesteen polttoaineita, jättesioita.

KTK
Huittisten Kuljetus Oy

Kirkkonkyläntie 3, 32700 Huittinen,
Puh. (02) 569 024, fax (02) 569 071

Hoidamme jätekuljetukset koko Huittisten kaupungin alueella. Saatavana kuorma- ja pakettiautoja tilausajoon. Meiltä myös nosturipalvelut.

Huittisten SÄHKÖTEKNIikka
Risto Rytin katu 31, 32700 HUITTINEN, puh. 02-581 0810
Puitokatu 2, 38200 SASTAMALA, puh 02-565 040

sahkotekniikka.com

Sastamala

**HYVÄ METSÄNOMISTAJA!
OSTAMME TUUKKIVALTASIA
LEIMIKOITA. OTA YHTEYTTÄ
JA TEE PUUKAUPAT NYT!**

Myy leimikkosi yhdelle Suomen suurimmista yksityisistä puunjalostajista. Me ymmärrämme puidesi todellisen arvon. Luvian Sahalla syntyvät tarkkaan valituista raaka-aineista korkealuokkaiset LuviaWood-massiivipuutuotteet.

Tutustu tuotteisiin osoitteessa www.luviawood.fi tai tule Puutavarataloon (Tehdastie 3, Luvia).

Ota yhteyttä hankintaesimieheemme ja tee puukaupat!

Mikko Sampolahti
GSM 0400 791 266
mikko.sampolahti@luviansaha.fi

Hankinta-alue: Harjavalta, Kiikoinen, Kokemäki, Lavia, Nakkila, Sastamala ja Ulvila

Salla-Mari Keto
GSM 0400 791 415
salla-mari.keto@luviansaha.fi

Hankinta-alue: Alastaro, Aura, Huittinen, Köyliö, Oripää, Punkalaidun, Pöytyä, Säkylä ja Yläne

Matti Riitamaa
GSM 0400 484 622
matti.riitamaa@luviansaha.fi

Hankinta-alue: Akaa, Forssa, Humpila, Jokioinen, Karinainen, Koski, Kylmäkoski, Loimaa, Marttila, Mellilä, Somero, Tammela, Tarvasjoki, Urjala, Valkeakoski ja Ypäjä

Luvian Saha Oy | Sahantie 1, 29100 Luvia
Puh. 020 779 1100 | Fax (02) 540 0110
www.luviansaha.fi | www.luviawood.fi | www.puutavaratalo.fi

**Huittinen,
Korkeakoskentie 84**

**puh. Veijo Rautu
040 9009 545**

**puh. Heimo
Kankaanranta
040 9009 525**

RUFF TRANS KY

HUITTINEN

Porin Takka

Itäkeskuksenkaari 3 0400-619 009
(vanha Prisma) Pori www.porintakka.fi

Ke-to: 10-17
Pe: 10-16

Nauti lämmöstä ympäri vuoden

Tulisija alentaa lämmityskustannuksia, sekä luo tunnelmaa ja on ympäristöystävällinen lämmitysmuoto.

Meiltä löydät tulisijan joka kohteeseen, niin uusiin kuin vanhempiin taloihin, mökeille ja vaikkapa pihakeittiöön.

Meiltä tulisijat myös avaimet käteen periaatteella.

RAUTIA

Avoimna: ma-pe 9.00-17.30, la 9.00-14.00.
Kauppiaskatu 1, Huittinen, p. (02) 560 6100, f. (02) 566 322
www.rautia.fi • www.k-maatalous.fi
TERVETULOA!

Varasosat, tarvikkeet, lisävarusteet...

Palvelemme ma-pe 8-17 ja la 9-13

Merkillisen reilu!

HUITTINEN

Turuntie 33 • 32700 Huittinen • puh. (02) 569 490
hannu.uotila@katsy.fi • www.fixus.fi

Mönkijät, mopoautot, mopot, moottorisahat, ruohonleikkurit, varaosat ja huollot

Palvelemme ma-pe 9-17 ja la 9-13

Asiantuntevaa palvelua

Motovision

Turuntie 33 • 32700 Huittinen • puh. (02) 566 470
seppo.markki@motovision.fi • 044 263 2920

SP-koti

www.sportia.fi

JOHANNA
 Risto Rytin katu 21
 Huittinen
 040 577 9904
 Palvelemme
 ark. 9-18, la 9-14

LEVIN OSAKE
 Varaukset Simo Riuttamäki, puh. 0400 437 495
HUITTISTEN LATU JA POLKU RY

 HUITTISTEN LV-TYÖ R. TATTI
 LVI-tarvikkeiden asennus ja myynti
050 516 9688 Ota yhteyttä!

expert
LauttakylänKONE
 Loimijoentie 3, Huittinen, puh. (02) 569 720

 LÄHI
VAKUUTUS
 Huittisten Lähivakuutusyhdistys
 Karpintie 12, Huittinen
 Puh. 02 566 152 • www.lahivakuutus.fi

Suomalainen
TEKNISET
 tarjoaa uusinta tekniikkaa
TEKNISET
Sivunen
HUITTINEN • Risto Rytin katu 25 • Puh. (02) 566 089

Laadukkaat aidot valokuvat
 Canvas-tyylit
 Suurkuvatulosteet
 Painatus tuotteet omilla kuvilla
 Kalenterit, kortit, ym.
FOTO 3P
 Lauttakylänkatu 5, Huittinen, puh. (02) 568 531
www.foto3p.fi foto3p@nic.fi

Sopivat
 kehykset
KEHYS-
KELLARI
 Lauttakylänkatu 25, Huittinen, puh. 02 561 442
 Avoinna arkisin klo 10-17
www.kehyskellari.fi

Tämän kupongin
 Huittisten Kesportiin
 palauttaneiden
 kesken arvotaan 50 euron lahjakortti!

kesport
 HUITTINEN

opkk.fi
 OP-Kiinteistökeskus
 Huittisten OP-Kiinteistökeskus Oy, LKV
 Risto Rytin katu 31, HUITTINEN
 Puh. 044 560 5533

 TRH-PALVELU OY
 LUOTETTAVAA KIINTEISTÖHUOLTOA
 Tiemestarinkatu 19,
 Huittinen
Puh. 02 568 600
www.trh-palvelu.fi

 Lännen Tilitoimisto Oy
Huittinen
 Pk 67, 32701 Huittinen
 puh. (02) 560 6500
 faksi (02) 560 6502
Eura
 Satakunnankatu 10 A 1, 27510 Eura
 puh (02) 8387 4800
 faksi (02) 865 0338

40 v. tilitoimisto-palvelua

- yritysten perustamiset
- kirjanpidot, palkanlaskennat, tilinpäätökset
- neuvontapalvelut
- taloushallinto-palvelut
- yritys- ja yksityis-varallisuusasiat
- yritysten arvonnäilytykset
- luotettava - asiantunteva

Tilipalvelu
Päivi Yli-Mattila
 Taloushallintoliitto
 Nokkamäentie 170, 32700 HUITTINEN
Puh. 040 545 3757, www.tilipym.fi

Kassimatti

30 vuotta laatua!

Muistathan Kassimatin kesämarkkinat
 lauantaina 4.8. klo 9-13.
 Nyt myydään varasto tyhjäksi!

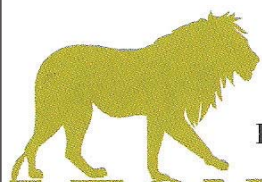
Kassimatin uuden oman tuotemerkin

Reipas
 TUOTE
 jälleenmyyjä
 Huittisissa:
kesport
 HUITTINEN

TORIPUODISSA

- * Meiltä kesän juhliin makeat ja suolaiset herkut tilauksesta
- * Joka päivä tuoreet leivonnaiset
- * Yksilölliset käsityöt, lahjaksi tai itselle. Neulelankoja
- * Lounas klo 11-14.00. Avoinna Ma-Pe 9-17 La 9-14

Ruoka- ja tilausravintola

LEONKAFFÉ

Karpintie 15, Huittinen, puh. (02) 561 101

KAHVILA-RAVINTOLA

HÄRKÄPAKARIAvoinna ma-pe 5.30-23, la 6.30-23, su 7.30-23
Risto Rytin katu 2, HUITTINEN • puh. (02) 565 000

MAKUSI MUKAAN

★ **HESBURGER** ★

Avoinna klo 10-23 • puh. (02) 567 000

S-Market**HUITTISTEN APTEEKKI**

RISTO RYTIN KATU 31

puh. 02 566 665

www.huittistenapteekki.fi

Lounaalle Kahville
Juhliin KokoukseenTervetuloa
vieraaksemme!**Wanha WPK**
Ravintola • Kafeelikkamari

www.wanhawpk.fi

Koskitie 1 Huittinen (02) 569 901

• ASENNUS • MYYNTI • HUOLTO •
Lauttakylän PutkityöKari Brunnila Oy • Riihivainionkatu 4, Huittinen
puh. (02) 561 376 • Liike av. ark. klo 7-17**K SUPERMARKET LAUTTURI****LVI-ASENNUS VAINIO**
32700 HUITTINEN
Puh. 02-569 790Palvelemme teitä näissä merkeissä
- myynti - huolto - varaosat**SUZUKI****CHRYSLER****HYUNDAI****Jeep****AUTOTALO PELTTARI**

www.autotalopelttari.fi

Pori ja Huittinen, puh. 02-560 5300

ISUZU**CITROËN**LAAJAN VALIKOIMAN
kirjakauppaa jo 55 vuotta
Tervetuloa edullisille ostoksille!**AARREKAMMIOSSAMME**

tuhansia huippuedullisia

KIRJALÖYTÖJÄ!

Aina ajan hermolla – asiakkaan eduksi!

Lauttakylänkatu 6, 32700 Huittinen
www.huittistenkirjakauppa.net**Huittisten KIRJAKAUPPA****AGRI MARKET****Huittisten AUTOPISTE_{ky}**
Autokatu 3, Huittinen
puh. 02-567 085
fax 02-567 089**Ford**
HUOLTO-VARAOSAT

Värisilmäliike, kaikkien kodin pintojen ykkönen

Panu kestää
isältä pojalle sekä
äidiltä tyttärelle!

Maalit, matot, laminaatit, parketit, tapetit... lisäksi hyvät neuvot

Latama Ky
Risto Rytin katu 23
32700 Huittinen
p. 02-566 221
www.latama.fiKorkeatasoista
rakentamista**HUITTISTEN
RYHMÄRAKENTAJAT OY**Lauttakylänkatu 1, 32700 Huittinen
p. (02) 566 005 f. (02) 566 006
• Saarimaa 0400 669 336 • Kiiski 040 503 8511
huittisten.ryhmarakentajat@dnainternet.net

www.ryhmarakentajat.fi

Hyvien
palveluiden
Huittinen.

Tervetuloa!

Kränzle**CRC****HAKLIFT
ABT OY****HITACHI
POWER TOOLS****GRENE****OKAY****AGA****FACOM****VARTA****DUNLOPHIFLEX**

Arvoisa asiakkaamme!

Kone-Tapsa Oy tunnetaan teknillisen kaupan ammattilaisena vuodesta 1987 lähtien. Yrityksen päämääränä on aina ollut palvella alueensa asiakkaita asiantuntevasti ja monipuolisesti, panostaen varastointiin ja ammattitaitoon.

Tuotteemme ovat toimintoiltaan kehittyneitä ja eroavat siten edullisimmista kilpailijoistaan mm. korkean laatuunsa vuoksi. vastataksemme ajan vaatimuksiin pyrimme koko ajan kehittämään ja ylläpitämään ammatillista tietotaitoamme. tekniikan ja logistiikan osaaminen, laadun kriteerit, yrityksen toimintojen joustavuuden kehittäminen ja hyvä asiakaspalvelu ovat menestyksemme taustatekijöitä. Tekniikan ala kehittyy koko ajan, mitä on seurattava py-

syäkseen muutoksissa mukana. Kokemus asettaa hyvän perustan arvioitaessa tulevaisuuden näkymiä.

Yritys kehittyy henkilöstönsä, sidosryhmiensä ja asiakkaidensa avustuksella. Kasvun ja kehityksen perustana on hyvä toimintatapa, uusien asioiden omaksuminen, laadukkaat tuotteet ja näiden käyttöönotto. Menestymisen edellytykset ovat siis olemassa, kun yhteistyö toimii kaikilla osa-alueilla.

Antoisaa ja työntäyteistä kesää!

KONE TAPSA

32700 HUITTINEN, puh. (02) 567 110

www.volkswagen.fi

Nyt pieni on suurta. Uusi up! alkaen 13.412 €.

up! svh alk. 10.910 €, arvioitu autovero* 1.901,76 €, kokonaishinta toimituskuluineen 13.411,76 €

*CO₂-päästöillä 96 g/km.

Yhdistelmäkulutus 4,1-4,2 l/100 km.

CO₂-päästöt 96-98 g/km.

Kuvan auto erikoisvarustein.

Huittisten Laatuauto Oy

Korkeakoskentie 75, Huittinen, vaihde 02-560 1670
Automyynti: ma-pe 9-18, la 10-14
www.huittistenlaatuauto.fi

K1-Katsastajat, Huittinen

Edeltävien
sivujen
ilmoitus-
koosteessa
on monia
Huittisten
seudun
tarjoamia
palveluita ja
yrityksiä.

Kiitos
ilmoittajillemme,
hyödyntäkää
heidän
tarjoamiaan
tuotteita ja
palveluja!

Pyhäjärvi pääsi sarjakuvaan

Lokakuinen lauantai-iltana lähellä kymmentä soi puhelin, unenpöppöroisenä päätän vastata, vaikka numero oli outo. Soittaja on naapurikaupungista Järvenpäästä **Pekka Lehtonen**. Viis lauantai-iltasta, Pekalla on täysi vauhti päällä työpöytänsä ääressä ja tempaudun mukaan hänen säpökkään työtahtiinsa.

Muutaman vuoden jo eläkkeellä ollut maanmittausalan diplomi-insinööri Pekka Lehtonen kertoo olevansa kehittämissä vanhalla työporukalla ideoitua sarjakuvaa Maanmittauslaitoksen asiakaslehteen. Vpl. Pyhäjärvi pääsee ”päärooliin” sarjakuvassa. Saan olla Pyhäjärven murteen asiantuntijana, joka sanoo, onko Vpl. Pyhäjärveltä kohtoisin oleva sarjakuvan vaarilahmon keskustelussa käyttämä murre oikeanlaista – ja samalla muidenkin ymmärrettävää. Pääsemme osapuilleen yksimielisyyteen kielestä, mutta isoisan nimeksi pyhäjärveläisittäin sanottuna ”äijä” ei sarjakuvatekstiin kelpuuta.

Seuraavan kerran kohtaamme täysin sattumalta Karjalaisten kesäjuhlien seminaarissa Lahdessa juhannuksen alla. Pekka lupaa lähettää sarjakuvan ja hankkia siihen myöhemmin julkaisuluvan. Postissa saapuu myös Maanmittauslaitoksen tyylikäs, painoasultaan korkealuokkainen asiakaslehti Tietoa Maasta 4/2011. Sen sivuilla on tämä oheinen sarjakuva julkaisutuna. Sarjakuvan on Pekka ja hänen työkaverittensa ideoinnin pohjalta puhtaaksi piirtänyt ammattimainen sarjakuvapiirtäjä.

Sarjakuvassa mainostetaan Maanmittauslaitoksen ja Topografikunnan Karjalan kannakselta ennen

vuotta 1939 laatimien karttojen julkaisemista Maanmittauslaitoksen verkkopalvelussa.

Tästä www.karjalankartat.fi -sivustosta Lehtonen on sopinut kirjoittavansa seuraavassa Karjalan Liiton lehdessä Karjalan Kuntaat, jonne myös tämä sarjakuva päättyy.

Pekan parikkalaisesta Kososen suvusta syntyisin olevan äidin ja keskisuomalaisen isän tiet osuivat yksiin rintamalla, kun lottia ja rintamasotilas kohtasivat. Karjalaisuus on vahvana Pekka Lehtosessa, jonka äidin koti Parikkalan Tyrjän kylällä jäi parin kilometrin päähän luovute-

tun alueen puolelle. Elämäntyönsä Maanmittauslaitoksen virkamiehenä ja siihen liittyen myös Tietoa Maasta -lehden päätoimittajana työskennellyt Lehtonen kertoo toimivansa Karjala-Klubissa. Hän on myös vetänyt parinkymmenen vuoden aikana lukuisia matkoja Karjalaan ja Pietariin, viime aikoina yhteistyössä Kymenmatkat -matkatoimiston kanssa. Sortanlahdessakin hän kertoo käyneensä jollain sotahistoriallisella matkalla, mutta ei koskaan Konevitsassa. Vpl. Pyhäjärvi on vielä Pekalle ”läpiajettua”, mutta muutten tutkimatonta Karjalaa, mutta tähän sarjakuvaan se

sopi hyvin, mm. koska Suomessa on tätä nykyäänkin jäljellä Pyhäjärven kunta (kaupunki) Pohjois-Pohjanmaan maakunnan eteläosassa Oulun läänissä. Se kolmas Pyhäjärvi, Uudellamaalla, on nykyisin Karkkilan kaupunkia.

KAARINA
PÄRSSINEN

DI Pekka Lehtonen San Diegon Suomi-talon edustalla 2011. Hän käväisi Amerikan suomalaisten kesäjuhilla pitämässä esityksen Karjalan kartoista ja toisen sotahistoriasta Kuva: Bernhard Maki.

MAANMITTARIN MATKASSA Maanmittari verkossa

Karjalan kartat verkossa

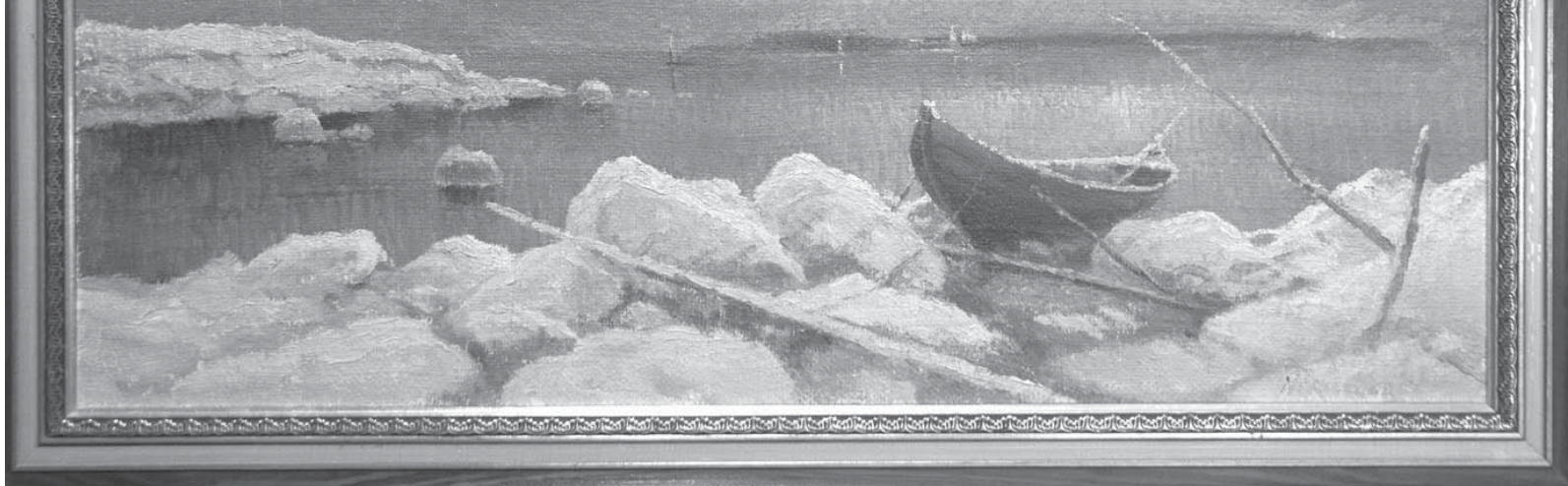

Maanmittauslaitoksen ja Topografikunnan ennen vuotta 1939 Karjalan Kannakselta ja Laatokan Karjalasta laatimat kartat on skannattu ja julkaistu Maanmittauslaitoksen verkkopalvelussa. Palvelussa on Karjalan topografisia ja pitäjänkartoja 1:20 000 sekä pienempimittakaavaisia 1:100 000 ja 1:400 000 topografisia ja taloudellisia karttoja.

Kartat esittävät asutusta, teitä ja maasto-olosuhteita sellaisina kuin ne olivat karttojen julkaisuhetkellä, ennen talvisotaa. Nimistön avulla löytää helposti etsimänsä paikan, olisi se kunta, kylä tai vaikka järvi.

Paikkoja voi etsiä nimistöhaun lisäksi kartoilla liikkumalla. Kartta-aineisto vaihtuu automaattisesti kartan tarkastelutason eli mittakaavan mukaan. Palvelussa löytyy myös koordinaattihaku, vanhojen karttamerkkien selitykset sekä karttalinkin teko, jolla haetun paikan voi tallentaa muistiin ja lähettää sähköpostilla eteenpäin. www.karjalankartat.fi

Taidehistorian opiskelija Maj-Lis Tykkyläisen tutkimuskohteena Nikolai Tscherbakoff, mestarillinen Laatokan ja luontoaiheiden maalari

Öljyvärimaalaus Laatokka vuodelta 1947.

– Ei ole pelkkä sattuma, että kiinnostuin tästä Vpl. Pyhäjärvellä asuneesta taiteilijasta ja hänen tuotantonsaan. Pidän itseäni pesunkestävänä karjalaisena, sillä isäni ja isoisäni ovat Jaakkiman **Kilpiöitä**, äitini syntyi Käkisalmissa ja asui myös Jääskessä ja Suistamolla. Isoisäni jäämistöä selvittäessäni löysin muotokieleltään tutunoloisen maisemamaalauksen *Vam-melsun*. Tekijäksi osoittautui minulle tuntematon **Nikolai Tscherbakoff**, kertoo taidehistorian opintojensa tutkimustyön aiheen valinnasta Haminassa asuva pianonsoitonopettaja **Maj-Lis Tykkyläinen**.

– Aloitin taidehistorian opinnot Jyväskylän yliopistossa ja nyt tämä mieluinen harrastukseni on parina kolmena viime vuonna jatkunut taidehistorian opiskeluna Helsingin yliopiston Avoimessa yliopistossa. Ennen vanhaan puhuttiin kumuopinnoista (cum laude approbatur), nyt aineopinnoista, joissa olen loppusuoralla. Seuraava etappini tämän aiheen parissa on näyttelykirjan kirjoittaminen suunnitteilla olevaan **Nikolai Tervakorpi**/Tscherbakoffin taiteen näyttelyyn 2014 Kouvolaan taidemuseossa, missä se on esillä keväästä syksyyn.

Maj-Lis Tykkyläinen oli kutsuttu Pärssisen Sukuseuran kesäkuun sukutapaamiseen kertomaan kuvanäytteiden kera tästä, paitsi Pyhäjärvellä Konevitsassa ja Sortanlahdessa, myös mm. Käkisalmissa ja Sortavalassa paljon Laatokalta merimaisemia maallanneesta taiteilijasta. Tuotantoon sisältyy myös muotokuvia sekä runsaasti realistisia kukka- ja muitakin luonto-

aiheita. Maalausten aiheina kukat lienevät olleet pääosin tilaustöitä.

Mistä tuli, kuka oli Nikolai Tscherbakoff Pyhäjärveläisille tämän lehden lukijoille ei nimi Nikolai Tervakorpi/Tscherbakoff (1886-1960) ole aivan outo, vaikkei hänen taulujaan olisi koskaan nähtykään saati omistanut.

Niin taiteilijan poika, nyt jo edesmennyt **Yrjö Tervakorpi** kuin 1905 syntynyt **Viljo Pärssinenkin**, joka oli ystäväystynyt taiteilijan kanssa tämän asuessa perheineen jonkin aikaa 1920-luvulla Alakylän Sirkkanmäessä, kirjoittivat hänestä taiteilijan 100-vuotisjuhlanäyttelyn aikoihin 1986 ilmestyneissä Vpl. Pyhäjärvi-lehdissä.

Myös **Salme Rintala** käytyään 100-vuotisnäyttelyn avajaisissa Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön edustajien delegaatioissa yhdessä **Erkki Pärssisen** ja **Reino Äikiän** kanssa raportoi näyttelyä ja kirjoitti taiteilijasta Äikiän ottamien kuvien

kera. Salme Rintala palasi aiheeseen lehden numerossa 11/2010, jolloin hänen näyttelyraporttinsa julkaistiin uusintana.

Nikolai Tscherbakoff syntyi 24.10.1886 Novgorodissa perinnöllisen kunniaporvarin asemaan. Tämä tsaarin myöntämä arvonimi rinnastettiin ritariarvoon. Kunniaporvarin arvonimen saattoi saada varakas kauppiassuku, jollainen Tscherbakoffit olivat. He omistivat mm. kauppalaivoja. Jatkaakseen kauppiasperheen ammatia hän kävi isänsä toivomuksesta kimmään jälkeen kauppakoulun Novgorodissa.

Taideopinnot vetivät Nikolaita kauppiasuraa enemmän puoleensa. Ensimmäisen etapin, Pietarin taidetieteellisen instituutista piirustuksenopettajaksi valmistumisen jälkeen hän pääsi Pietarin keisarilliseen taideakatemiaan Aivazovskin mukaan nimetylle merimaa-lausosastolle. Siellä hän opiskeli **Ilja Repinin** johdolla. Opetukseen taide-

akatemiasa kuului mm. pakollinen opiskelu Italiasa tai Ranskassa opintojen loppuvaiheessa. Hänen opettajansa Ilja Repin oli venäläisen realismin, Vael-tajien kärkihahmo.

Tiedossa on Tscherbakoffin ensimmäinen Taideakatemiaan jätetty työpaikka Krokodil-pilalehden piirtäjänä. Mutta 1914 alkaneen ensimmäisen maailmansodan puhjettua 28-vuotias Nikolai liittyi tsaari Nikolai II:n sotajoukkoihin. Haavoituttuaan heti samana vuonna 1914 hän pääsi hoidettavaksi Suomen suuriruhtinaskunnan puolelle Terijoelle. Hän jatkoi siellä ollessaan yhteydenpitoa Ilja Repiniin. Vuodesta 1900 lähtien Terijoen Kuokkalassa taiteilijakoti Penatyssa (nykyisin Repinossa) elämänsä loppuun asunut Repin ei vuonna 1917 tapahtuneen Venäjän vallankumouksen jälkeen enää palannut koskaan Venäjälle. Penatyssa tuli jo ennen vallankumousta taiteilijoiden ja emigranttien kohtaamispaikka.

Pakopaikka Pyhäjärveltä

Vallankumouksen puhjettua Nikolai Tscherbakoff pakeni täysin varattomana Vpl. Pyhäjärvelle Konevitsan luostariin. Hänen Konevitsaan tulonsa tarkkaa ajankohtaa ei tiedetä, mutta se asettunee vuosien 1917-20 välille, todennäköisemmin 1917:ään.

Luostarisaaressa ja Sortanlahden välinen postinkuljetus oli ensin hänen työnsä. Mutta sittemmin taidemaalari pääsi restauroimaan luostarin freskoja ja ikoneja. Tähän työhön hän vielä Konevitsasta mantereelle muutettuaan palasi 1934-36, kun luostarin alakirkkoa korjattiin. Hänestä tuli vapaa taiteilija 1921, kun hän muutti Sortanlahteen ja avioitui opettajatar, Sortanlahden Osuuskaupan myymälänhoitaja **Lyydia Kaukisen** kanssa.

Avioituttuaan taiteilijan kanssa Lydia Tscherbakoff ryhtyi tarmokkaasti myymään miehensä tauluja, hänestä tulikin sen ajan manageri taiteilijalle. 1930-luvun taloudellisen nousukauden vaiheessa tauluja alkoivat ostaa nekin, jotka olivat sitä ennen ripustaneet seinilleen painokuvia. Taiteilijaliittoihin ja -yhdistyksiin kuulumiseen haluton Nikolai Tscherbakoff ei myöskään koko elämänsä aikana suostunut osallistumaan julkisiin näyttelyihin. Hän halusi pysytellä maan alla pelätessään Neuvostoliitossa valtaan nousseen Stalinin vainoja.

Hän sai Suomen kansalaisuuden 1928. Anomukseen valtioneuvostolle laittoi puoltonsa mm. pyhäjärveläinen **Matti Pärssinen**. Kyse on ”Tahvolaisen” Pärssisten sukuhaaraan

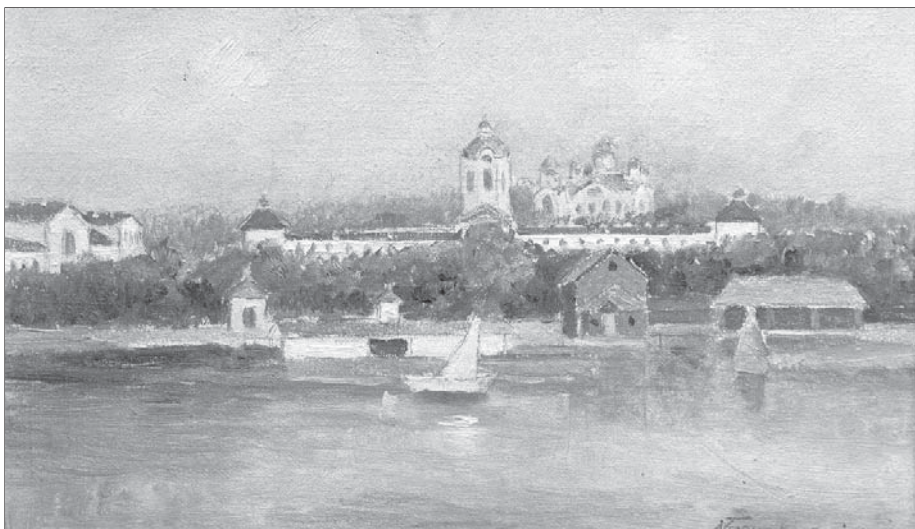
kuuluneesta, Kahvenitsassa syntyneestä, kansanedustajana 1939-1948 toimineesta Matti Pärssisestä (Tahvo Matti). Matti tunsu taiteilijan nuorisoseuran talon kulis-sien maalaajana.

Viljo Pärssinen kertoo 1986 julkaistussa kirjoituksessaan, että kävi tapaamassa Nikolai Tscherbakoffia, joka silloin asui Pyhäjärvellä Alakylässä Sirkkanmäen rinteessä. Nikolain puolison, Lyydian, sisar **Helena Kaukinen** oli aviossa **Tuomas Vuohelaisen** kanssa. Lyydia ja Nikolai hakeutuivat asumaan Sirkkanmäkeen lähemmäksi Helena ja Tuomas Vuohelaisen kanssa. Viljon mukaan Nikolai ilmestyi Alakylän maisemiin 1920-luvun puolivälin vaiheilla.

Tänä ajanjaksona 1925 valmistui Alakylän Pyrintö nuorisoseuran uusittu talo. Seuran silloinen puheenjohtaja Matti Pärssinen ja Viljo Pärssinen menivät yhdessä taiteilijan luo ja suostuttelivat hänet maalaamaan nuorisoseuran talon kullisit. Tulokseen oltiin erittäin tyytyväisiä. Pyydetty maalaus järvimaisema kukkineen, kivineen ja rantaan kiinnitettyine veneineen oli hyvin luonnollinen ja Viljon mukaan lumoavan kaunis. Lisäksi taiteilija maalasi erilaisia näyttämölle asetettavia sisähuoneita.

Toinen Tscherbakoffin Pyhäjärvelle julkisiin tiloihin valmistunut suuri työ oli v. 1934 vihityn Vpl. Pyhäjärven suojeluskuntatalo Kokkolinnan kullisien maalaus ennen talon vihkäisiä. Urakkaan sisältyi myös Kokkolinnan pirtin ja salin kaluston maalaus. Kokkolinnan maalausurasta sovittaessa Tscherbakoff asui Viljon mukaan jo Sortanlahdessa.

Näistä nuorisoseuratalon ja Kokkolinnan maalausurakoista sopiessaan ja työn valmistumista seurattaessaan Viljo ystäväystyi Nikolai Tscherbakoffin kanssa. Viljo kävi Tervakorveksi nimensä muuttanutta taiteilijaa tapaamassa vielä sodan jälkeen Savonlinnassa. Kirjoituksessaan Viljo kertoo, että Tscherbakoff antoi hänelle Kokkolinnan urakan jälkeen yhteistyöstä kiitollisena muistoksi kaksi tauluaan. Sirkkanmäessä Tscherbakoffien kodissa vieraillessaan Viljo oli ostanut pienikokoisen (n. 15x15) maalauksen Kahvenitsanjärvestä, joka oli maalattu hänen sukunsa vuosisatoja järven rantamia asuttamilta paikoilta. Lahjana taiteilijalta hän sai 1934 merimaisemaa esittävän taulun (n. 80x70) ja Talvimaiseman (n. 40x35). Sukukokoukseen osallistunut Viljon poika **Pauli Pärssinen** kertoi näiden taulujen siirtyneen Viljon kuoltua hänen jälkeläisilleen, mutta Paulilla itsellään ei Tscherbakoffin tauluja ole.

Luonnos Konevitsan luostarista vuodelta 1939, öljyvärimaalaus. Kuvat: Maj-Lis Tykkyläinen.

Taiteilijan tuotantoa tutkiva Maj-Lis Tykkyläinen. Kuva: Kaarina Pärssinen.

Tscherbakoffista Tervakorveksi turvallisuussyistä

Talvisodan jaloista 1939 Tscherbakoffien perhe evakuoitiin Kuortaneelle, missä hän ystäväystyi **Heikki Klemetin** kanssa. Klemetin suosituksesta, turvallisuussyistä, taiteilijan nimi vaihtui Niilo Tervakorveksi. Nikolai -nimi pysyi kuitenkin edelleen käytössä.

– Samaan aikaan talvisodan alettua kuin Tscherbakoff ja Klemetti ystäväystyivät, Armi ja Heikki Klemetin perheeseen pestattiin pyhäjärveläinen kotiapulainen, konnitsalainen **Edith Luukkanen** (1920-2009), joka palveli Klemeteillä kaikkiaan kolmen vuoden ajan, kertoo Etti-tädistään **Maija Luukkanen**.

Kuortaneelta Tscherbakoffien perhe muutti Savonlinnaan, missä he asuivat 1940-luvun. Ystäväystensä taiteilijaan säilyttänyt Viljo Pärssinen kertoo käyneensä Savonlinnan vuosina tapaamassa taiteilijaa. Nastolassa 1950-54 asumista seurasi muutto Hyvinkäälle, missä Nikolai Tervakorpi kuoli 18.11.1960.

Kouvolaan 2014 Tervakorpi-Tscherbakoffin teosten näyttely

Taiteilijan elämää ja teoksia tunteva Maj-Lis Tykkyläinen valmistelee näyttelykirjaa Kouvolan taidemuseoon tulossa olevasta 2014 keväästä syksyyn kestävästä Nikolai Tervakorpi-Tscherbakoffin teosten näyttelystä.

Tykkyläinen kertoo nähneensä yksityiskokoelmissa tähän mennessä runsaat 70 taiteilijan teosta ja olleensa yhteyksissä mm. taiteilijan lapsenlapsiin, erityisesti **Matti Tervakorpeen**. Hän on taiteilijan vanhimman lapsen, jo edesmenneen

Yrjö Tervakorven poika. Yrjö Tervakorpi sisarensa **Veera Makkosen** kanssa järjesti isänsä 100-vuotismuistonäyttelyn 1986 Hyvinkäällä.

– Kiitos Vpl. Pyhäjärvi-lehdessä julkaistun etsintäkuulutuksen, minkä ansiosta olen saanut yhteydenottoja taiteilijan teosten omistajilta etsiessäni Nikolai Tervakorpi/Tscherbakoffin jälkiä. Olen kuullut monia mielenkiintoisia tarinoita tauluista. Maalaus-ten takaa on löytynyt taiteilijan elämäntarina, todellinen seikkailukertomus, joka on mielenkiintoinen osa historiaamme.

–Valitettavasti taiteilijasta ja hänen ajastaan muistavia on enää vähän, mutta kysymyksiä paljon, pahoittelee Maj-Lis Tykkyläinen.

Hän on edelleenkin kiinnostunut kaikesta mahdollisesta taiteilijaa ja hänen teoksiaan koskevasta tiedosta.

KAARINA
PÄRSSINEN

Lähteet:

Maj-Lis Tykkyläinen, Talvinen meri, paikka Nikolai Tervakorven maisemassa, taidehistorian proseminaarityö, esitetty Helsingin yliopiston Avoimessa yliopistossa 24.4.2012

Maj-Lis Tykkyläisen haastattelut sekä esitelmä Nikolai Tscherbakoffista Pärssisen Sukuseuran sukutapaamisessa 9.6.2012 Punkalaitumen Koulutintissa

Viljo Pärssinen: Muistelmia taidemaalari Nikolai Tscherbakoffista –Tervakorvesta, Vpl. Pyhäjärvi –lehti 10/1986

Salme Rintalan kirjoitukset Nikolai Tscherbakoffista Vpl. Pyhäjärvi -lehdessä 11/1986 ja 11/2010.

Kirjat

Silmiäni hämärtää taas. Ei se johdu vanhuuden alkavasta kaihista eikä huonosta valaistuksesta. Olen lukemassa **Toivo Hinkkasen** ja **Esko Simosen** toimittamaa sukukirjaa. Lukeminen on edistynyt vasta puoleenväliin, mutta on pakko hengähtää. Kyyneleet ovat jo aikaisemminkin pulpahtaneet silmiin ja sydäntä kourausut.

Olen lukemassa: Väli-rauha tehtiin 19.9.1944. Taas oli Kannaksen kansa ilman kotia. Tosin naiset, lapset ja karja olivat lähteneet pakoon jo juhannuksen aikaan jatkosodan kiristytessä – minä niiden mukana. Mutta nyt syyskuussa oli kiire: käskyn mukaan ensimmäisen vuorokauden aikana tuli olla Käkisalmen pohjoispuolella sekä toisen vuorokauden aikana rajan luoteispuolella. Moskovin rauhan rajan läheisyyteen pysähtyminen pitemmäksi ajaksi kuin välttämätöntä lepoa varten on kielletty.

Juuri valmistunut (5.6.2012) sukukirja ei ole vain **Ihalaisten** suvun historiaa. Se kertoo tiivistä Itä-Kannaksen muinaishis-

Lukukokemukseni kirjasta Elämää edestakaisin

toriasta, heimojen ajoista järjestyneeseen yhteiskuntaan niin Ruotsin kuin Venäjän vallan alla sekä osana itsenäistä Suomea. Tietysti Kannaksen vaiheet kulminoituvat Sakkolan ja Pyhäjärven tapahtumiin. On ihailtavaa, miten luontevasti kerronta tuo esille Karjalan ja Pyhäjärven historian keskeiset asiat. Uskon, että meidän karjalaisten lasten ja lastenlasten on helppo aloittaatutustumisensa elämään ennen vanhaan Pyhäjärvellä tämän kirjan avulla.

Vaikka en kuulu Ihalaisten sukuun, elin kirjaa lukiessani voimakkaasti oman sukuni ja perheeni elämää evakkomatkoilla. Tunsin kuuluvani suureen pyhäjärveläisten sukuun, jota elämä on heitellyt eri tavoin mutta suunta on ollut sama: Siirtolintuna lensin, taakse itä jäi. Nyt ylöspäin tähyän?

Oli upeaa tajuta, miten kiinteästi Ihalaisen Maria ja tyttäret sekä heidän perheittensä jäsenet pitivät yh-

teyttä toisiinsa ja järjestivät asioita kirjeitse. On arvokasta, että noin laaja kirjeistö on säilynyt jälkipolville. Lapsillemme ja lapsenlapsillemme haluaisin sanoa: Kun joskus siivoatte jälkiämme, älkää heittäkö päiväkirjojamme, allakoitamme ja kirjeitämme roskiin. Voi olla, että niistä löytyy myös teitä kiinnostavia asioita ja joku saattaa kiinnostua kokoamaan uuden ajan historiaa vanhoista lähteistä. Siten elämä jatkuu.

Iloitsin, miten vahvasti naisten elämää rauhan ja sotien aikana kuvattiin. Kirjeethän sen paljolti kertoivat: nainen uskalsi tarttua tilan ohjaksiin, nainen uskalsi ottaa vastaan miniän aseman, nainen halusi lähteä opintielle, pyhäjärvellä syntynyt ensimmäinen valtiopäiväedustaja olikin nainen. Miesten ollessa sodassa nainen kantoi elämää kotirintamalla ja lotat rintamalla. Kaikilta vaadittiin sopeutumista.

Sykähdytti, miten per-

heen isät rintamalla olivat huolissaan kotiväestään. Itku tuli, kun luin isästä, joka löysi tyhjästä kodista Kirsti-tyttönsä Molla-Maijan ja lähetti sen evakkokotiin, jonka osoitteesta-kaan ei tainnut olla varma. Kaikista läheisistä yritettiin pitää huolta. – Pieni ihmisen eli suurta elämää.

Olen lukenut vasta puolet upeasta, mielenkiintoisesti kirjoitetusta kirjasta, jossa vanhat valokuvat ja kirjeet kertovat aidosti elämästä ennen sotia, sodassa ja sotien jälkeen. Sotien jälkeinen uudisrakentaminen ja sijoittuminen uuteen elämään odottaa innokasta lukijaa, joka toivoo myös lapsien ja lastenlapsien tarttuvan kirjaan, joka kertoo myös lasten elämästä ja karjalaisesta leikkiperinteestä.

Kiitos, Toivo Hinkkanen, että ryhdyit työstämään tätä arvokasta teosta. Lopputuloks on upea.

AINO PÖYHÖNEN
Espoo 26.6.2012

Monta näkökulmaa Karjalaan

Karjala on ehtymätön luovuuden lähde ja kiinnostuksen kohde. Siitä todistaa muun muassa se, kuinka lukuisiin kirjoihin se on ollut aiheena. Alkukesästä ilmestyi jälleen yksi – *Taika* *kais* *n Karjalaan*. Sen toimittajat **Outi Fingerroos** ja **Maunu Häyrynen** ovat Karjala-tutkijoita, ja kirjan kustantaja on Suomalainen Kirjallisuuden Seura.

Häyrynen toteaa kirjan tarkoituksena olevan sekä popularisoida aiempaa Karjala-tutkimusta että esitellä uusia tuloksia ja hakea yhteyksiä eri teemojen kesken.

Kirjassa kymmenkunta kirjoittajaa pohtii Karjalan merkitystä eri näkökulmilta. Yhteisenä tekijänä artikkeleissa on, että ne keskittyvät lähihistoriaan. Tek-

teissä käsitellään muun muassa evakkokokemuksia ja -muistoja, Kannaksen nykyväestön parista kerättyä muistitietoa sekä suomalaisen rakennusperinnön tilaa ja nykyasutuksen suhtautumista siihen.

Mielenkiintoinen on muun muassa artikkeli, jossa pohditaan kannakselaisten nimien muuttumista toisen maailmansodan jälkeen. Eräät paikat säilyttivät vanhan nimensä, koska ne olivat vakiintuneet venäläiseen historiankirjoitukseen.

”Useat rautatieasemat ja pysäkit pysyivät niin ikään suomenkielisinä. Syynä oli byrokratia: rautatiehallinto ilmoitti toistuvasti, että ehdotetun niminen asema oli jo olemassa, ja usea samanniminen asema aiheuttaisi sekaannusta. Nimiä ei

ennätetty määrääjassa vaihtaa, ja sen vuoksi Kannaksella on edelleen esimerkiksi Kanneljärven, Leipäsuon ja Myllypellon asemat.”

Suomalaisten talojen ja pihojen kerrotaan tehneen vaikutuksen tiloille siirrettyihin uusiin asukkaisiin. ”Siellä missä rakennukset ja infrastruktuuri jäivät uusille omistajille ilman sodan tuottamia vahinkoja, talot ja niiden hyvin hoidettu ympäristö olivat yleisen ihastelun kohteena.”

Evakkomatkoja on viime aikoina muisteltu eri puolilla Suomea muun muassa järjestämällä evakkomatkaa jäljitteleviä junamatkoja tai kävelyvaelluksia. Näin on voitu käsitellä sen synnyttämiä kipuja ja vai-

keita tunnekokemuksia yksilötasolla, kun aiemmin on enemminkin kiinnitetty huomiota koko yhteisön menetyksiin.

Kirjassa todetaankin, että sodanjälkeinen evakkoudesta selviytymistä korostava yhteisöllinen tarina jätti varjoonsa yksilölliset tunnemuistot.

Yksi kirjoittajista on tutkimustaan varten haastatellut sotalleskiä. Näistä eräs pohdiskelee: ”Aina tulee vesitippa silmään, ku lähtee kotontaki, - -. En mie sitä silviisii katkeruudella muista - -. Mut kiva siel on käyvä.”

Kirja on tarkoitettu kurssikirjaksi karjalaisesta kulttuuriperinnöstä kiinnostu- neille.

SINIKKA
LEHTINEN

Karjalaisia kulttuuritapahtumia järjestetään kesän aikana Pohjanmaalla teemalla TuuthaSiekii

* Su 22.7. klo 10-17 on ensimmäinen tapahtuma Lapualla. Se on samalla Karjalaseurojen Pohjanmaan piirin kirkkopyhä ja ortodoksisen rukoushuoneen 50-vuotisjuhla. Jumalanpalvelusten jälkeen on mahdollisuus nauttia karjalaisesta juhlaaunaasta seurakuntasalissa. Ohjelmallinen kulttuuritapahtuma alkaa klo 13 seurakuntakeskuksessa. Näyttelyt ovat läheisellä Hautasen koululla ja ikoninäyttely ortodoksisella rukoushuoneella.

* To 9.8. klo 12-22 kulttuuritapahtuma on Vaasassa taiteiden yön yhteydessä Vaasan kaupunginkirjastossa. Tapahtumia on teemojen mukaisesti kirjaston eri osastoilla.

* La 18.8. klo 10-16 tapahtuma järjestetään Laihialla osana Nuukuuden viikkoa Nuorisoseuran talolla. Näyttelyjen ja esitysten lisäksi karjalainen ruoka on esillä.

* Su 2.9. klo 12 alkaen karjalaista kulttuuria tarjoillaan Seinäjoella Nuorisokeskuksessa. Mukana on näyttelyt, esitykset ja karjalainen ruoka.

* Pe 21.9. klo 10 alkaen kulttuuritapahtuma on osana Kurikan kulttuuripäiviä Kurikan kirjastossa. Kurikkaa musiikki on vahvasti mukana tapahtumassa.

* Ajankohta ilmoitetaan myöhemmin. Kulttuuritapahtumien päätösseminaari ja näyttelyt Peräseinäjoen kulttuuritalo Pokissa.

SASTAMALAN SEUDUN MUSEO

on avoinna kesä- ja elokuun ajan keskiviikkoisin klo 12-18 ja torstaista sunnuntaihin klo 12-16. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Nähtävillä mm. Kädentaidot Vpl. Pyhäjärvellä -näyttely

Tiedustelut: p. (03) 5213 4554

Sastamalan seudun Museo
Jaatsinkatu 2 38210
Sastamala

Pyhäjärven kyläretki osa XII: Kalamajasta Kipruaan

Jatkamme sukututkija **Esko Simosen** tekemää kirjoitussarjaa, joka perustuu 1700-luvun verokarttoihin ja niiden vertailuun 1930-luvun kartalla. Tämä on sarjan 12:sta ja samalla viimeinen osa.

Kiitokset Esko Simoselle vaivannäöstä hänen valottaessaan vanhojen karjalaiskyläjen historiaa Pyhäjärven pitäjässä.

VPL. PYHÄJÄRVI-LEHDEN
TOIMITUSKUNTA

Kiimajärven rantaan ulottui aikaisemmillä kerroilla käsiteltyjen lisäksi vielä Kalamajan ja Montruan kylä. Vuoden 1769 verokartassa **Kalamajassa** oli yksi talo. Selitysosaa ei ollut käytettävissä, mutta kirkonkirjojen perusteella asukkaita oli siihen aikaan noin 35, **Kaasalaisia** ja vävy Juho **Vehviläinen**. Aiemmin Pekka **Suutari** oli asunut kylässä, myös vävynä. Kylän lähettyvillä lienee ollut myös romanien asuinpaikka, kun 1750-luvulla muutamia **Enroth**-nimisiä syntyi ja kuoli Kalamajassa.

Kalamajan, Montruan ja Pöhlön elämää ennen talvisotaa kuvaavan Tarinakivillä -kyläkirjan kartassa talo 51 (Mikko Kinnari) oli Kalamajan vuoden 1769 talon pihapiirissä. Vanha kulkuyhteys kylään tuli suoraviivaisesti Pöhlöstä myöhempien peltöjen poikki Yrjöpellon sivuitse.

Pöhlölä oli myös Kaasalaisen kylä, heitä oli noin 45. Vanha talonpaikka oli Pöhlönjärven itäpuolella ja satoja vuosia vanhan asuinpaikan perinnearvon voitti tuottoisampi toiminta vasta 1920-luvulla, jolloin pihapiiri muutettiin viljelyspelloksi. Rikas-Juho **Kaasalainen** oli vanhan paikan viimeinen asukas.

Edelliset kylät olivat Trubetskoin lahjoitusmaita, mutta **Montruan** kylän talot sijaitsivat Käkisalmen-Kiviniemi-tien itäpuolella ja siksi kylä kuului Soltikoffille eli Taubilan donaatioon. Kylän verokartta oli muutamaa vuotta nuorempi, vuodelta 1775, kylän itärajana oli Pyhäjärvi, etelärajana Pijokki ja Kiimajärven rantaviiva kylällä oli muutama kilometri.

Montruan väki asui Ranta-Heikki **Kaasalaisen** pihapiirin lähistöllä (kyläkirja, talo 23). Vuoden 1775 kolme tilallista olivat Pekka ja Heikki Kaasalainen sekä Matti **Inkinen**. Kaasalaisia oli yhteensä 34, yhdeksän avioparia, kuusi hevosta, nautakarjaa 23 päätä sekä parikymmentä lammasta. Inkisiä oli 11, hevonen, viisi nautaeläintä ja viisi lammasta. Arvelen Inkisten tulleen kylään vävynä Yläjärveltä.

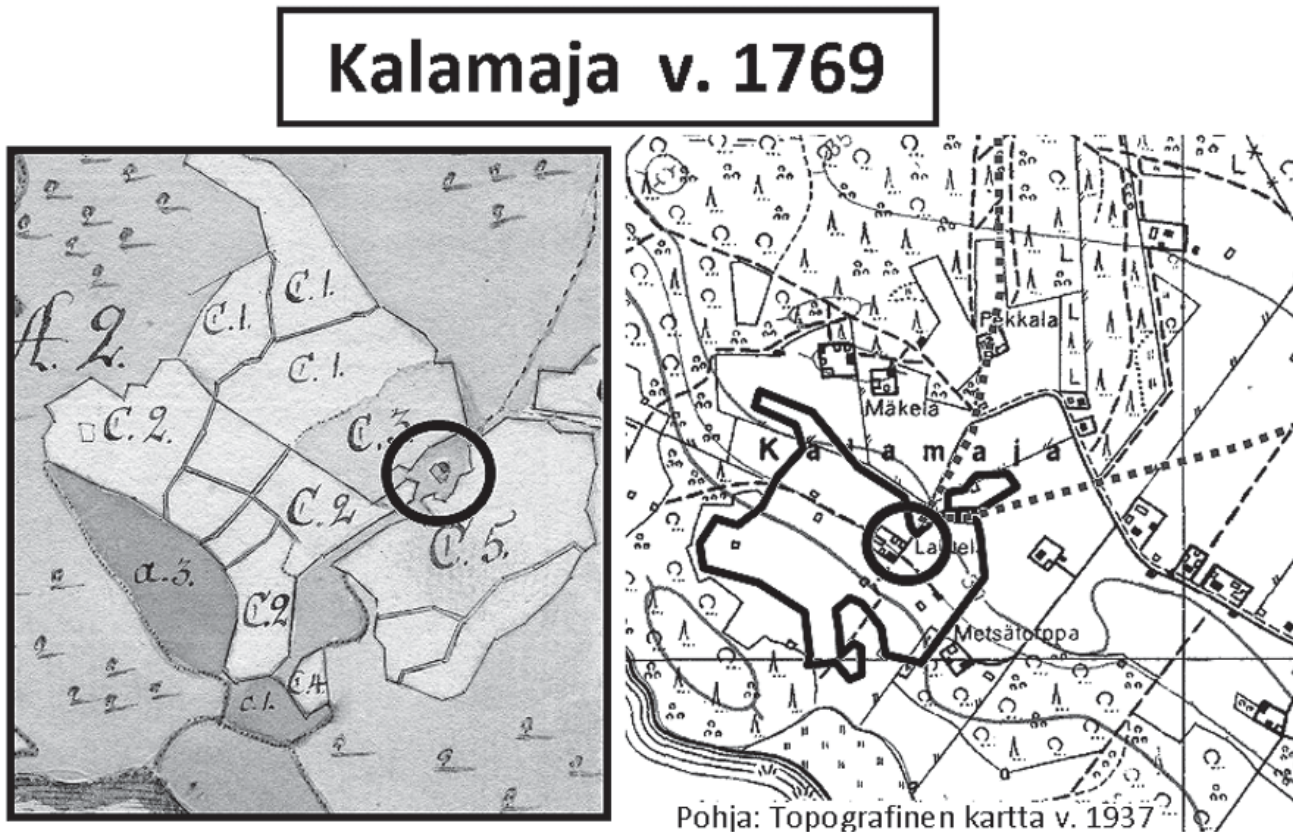
Pikonmylly oli yhteinen lähikyläjen kanssa ja myllä-

rin torppa peltotilkkuneen sijaitsevan Montruan puolella. Tulkitsen kirkonkirjoista, että mylläreinä olisivat aiemmin olleet kaksi sukupolvea Heikki **Paukusia**, mutta vuonna 1775 tehtävää hoiti nuoremman Heikin lesken Maria **Vanhasen** uusi mies Mikko **Mustonen**. Perheellä oli hevonen, pari lypsävää ja kolme lammasta. Montruassa asui myös torppari **Kyyrä**.

Maanmittari Johan Åberg kuvasi Montruan kylää: ”Kylän pellot on merkitty yhteisiksi, koska ne on jaettu pieniksi ja epä-säännöllisiksi alueiksi sekä melko usein asukkaat vaihtavat niitä keskenään. Maa on huonoa ja parantaminen vaatisi suuren työn, siksi sato tynnyrillisestä on harvoin kolmea suurempi. Heinämaata on laajalti, mutta kuitenkin vähän vuoden tarpeeseen. Vuokra- maata ei ole saatavilla. Kaskimaa on koivumetsää, mutta vähän. Puutavaraa on hankittava muilta. Kalaa kotitarpeeseen pyydetään Pyhäjärvestä lähes koko vuoden nuotalla ja keväisin kutuaikoina läheisestä joesta merroilla ja ryllillä. Ei mainittavaa humalaviljelyä. Pellavaa ja hampua on kotitarpeeksi. Jos tarvitaan rahaa, on niukkaa satoa myytävä **Viipurin** sadan virstan päähän. Pikonmylly toimii lähes kaikkina vuodenaikoina.”

Kalamaja/Pöhlön ja Montruan välinen kyläraja muuttui 1800-luvun loppupuoliskolla ja asutus sekä pellot lisääntyivät voimakkaasti 1910-luvun jälkeen. Asutuksen siirtymän kehityksestä 1770-luvun tilanteesta kohti ennen sotia olevaan saati välikatsauksen vuoden 1913 kartasta. Tällöin uuden Kalamajan tien varrella oli **Juho Pärssisen** talo olemassa (Tarinakivillä, 40) ja **Kinnareilla** oli kaksi taloa tien eri puolilla talon 45 paikkeilla. Peltolat kasvoivat huomattavasti tämän ajan jälkeen.

Montruan karttaan oli vuonna 1775 nimetty Kalmopelto ja Kalmonmäki. Ne sijaitsivat tien Pyhäjärven rannan puolella. Kyläkirjan 1900-luvun kartassa mainitaan Kalmonmäki, mutta se oli tien toisella puolella. Eli kalmistosta perinnetieto kertoo, mutta

Kalamaja v. 1769.

paikka oli vuosien varrella vaihtunut.

Kosterman **Toiviaisten** suku näyttäisi olleen lähtöisin Montruasta, esi-isä Syring Toiviainen asui kylässä 1700-luvun alkupuoliskolla.

Tattarniemi ja Kiprua Kyläretken kahdesta viimeisestä kylästä ei enää 1900-luvulla ollut jälkiä. Tattarniemessä oli vuonna 1775 Simo **Pöystin** tila, talo sijaitsi niemen korkeimmalla kohdalla ja sitä ympäröivät pellot. Perheessä oli kuusi henkeä ja heillä oli kaksi hevosta, kahdeksan nautaa sekä saman verran lampaista. Niemi näytti olevan myös kalastajien tukikohta, karttaan oli merkitty neljä nuottaladon paikkaa.

Kipruan kylä sijaitsi asemalta muutama sata metriä etelään. Tilalliseksi mainittiin Yrjö **Inkinen**, asukkaita oli yhdeksän kahdeksassa perheessä, kaksi hevosta, kahdeksan nautaa sekä kymmenen lammasta. Kipruassa asui myös Tuomas **Pikko**. Aiempina vuosina joelle nimensä antaneet Pikot olivat kirkonkirjoissa Montruassa ja myöhemmin Kiimajärvellä. Tattarniemi ja Kiprua muuttuivat asumattomiksi 1860- ja 1870-luvuilla ja otettiin Taubilan tehokäyttöön.

Pellot olivat hieman parempia kuin Montruassa: ”Kipruassa sato on tynnyrillisestä 4-5 tynnyriä, mutta Tattarniemessä harvoin yli 4. Maata vaikea parantaa, niittyjä ei pysty muuttamaan pelloiksi, mutta kylät omistivat 1/7 Valkiamäen (Taubilan) metsäalueista.”

Missä asuttiin aiemmin?

Vuoden kestänyt Pyhäjärven karttakierros tarkensi

kovasti käsitystä 1770-luvun asuinpaikkojen sijainnista. Piirroksissa pihapiirit ja peltorajat ovat kymmenen metrin tarkkuudella kohdallaan. Kuvatuissa paikoissa asuttiin silloin, peltöjen hallintasuhteet, perheiden ja talojen asukkaiden määrä, karjan ja hevosten määrä täsmäntä. Alkuperäisissä verokartoissa on toki paljon muuta tietoa, jota artikkelisarjassa ja kuvissa ei ole selkeyden vuoksi käsitelty.

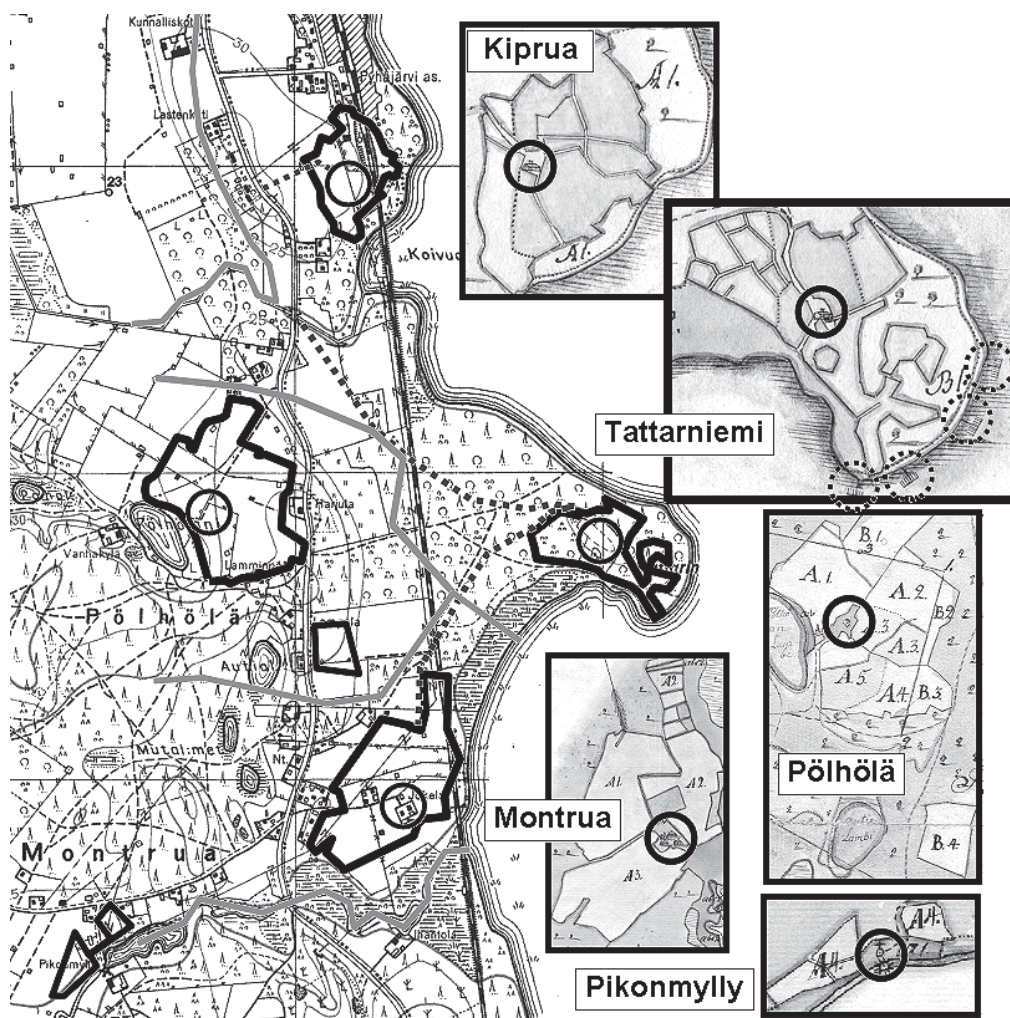
Vuoden 1770 jälkeisiä tapahtumia on dokumentoitu monissa paikoissa. Varsinkin varakkaita vaikuttaneet tilat ja asukkaat eivät myö-

hemmin luovuttaneet helposti, vaan vastustivat aktiivisesti lahjoitusmaaisäntien pyrkimyksiä vastaan, häviten kuitenkin. Mitä etäämpänä hoveista talot olivat, sitä paremmin ne säilyivät omassa hoidossa. Lähitalot menettivät itsenäisyytään enemmän tai vähemmän.

Maiden palautus 1800-luvun lopulla elvytti taloudellista toimintaa, tosin pahimmin riistosta kärsineet alueet jäivät tässä vaiheessa vielä valtiolle ja uusille hovin omistajille.

Entä millaista oli ennen vuotta 1770? Teen yksinkertaisen ja varsin uskottavan oloisen tulkinnan. Ih-

miset ovat aina ottaneet ensin parhaimmat asuin- ja viljelysmaat käyttöönsä ja niillä on pysytty. Niinpä esimerkiksi vuoden 1500 kyläluetteloon kylien sijaintipaikat on nyt löydetty, kylänimen ja paikan yhdistäminen jää kuitenkin monessa kohtaa avoimeksi. Toki jossain vaiheessa asukkaita on vaihtunut ja joitakin aikojatilat ovat mahdollisesti olleet autioina. Mutta ei luonnon olosuhteita, kuten järven rantoja, puroja, kalastuspaikkoja, elintärkeää vettä tai jo raivattua peltoa ole voinut mikään hävitysjoukko lopullisesti tuhota.

Montrua, Pöhlölä, Tattarniemi ja Kiprua v. 1775.

Kartanot ja hovit

Pyhäjärven lähihistorian kirjoitukselle leimaa antavaa on ollut Taubilan kartanon ja muiden sen alaisuudessa olleiden hovien rooli. Kartat osoittivat, että vielä 1770-luvulla eiPyhjärvellä ollut merkittäviä kartanoita siinä mielessä kuin useimmiten ajattelempa, siis suuria maatalouskombinaatteja. Hovit olivat pikemminkin virkataloja, joissa herasväki asui, ja joiden pientehköjä lähtiluksia joku hoiti. Kun Fredericksz myi sata vuotta myöhemmin valtiolle koko Pyhäjärven maat Ivaskensaarta lukuun ottamatta, oli tilanne aivan toinen.

Ohessa on kartta Pyhjärven läänitysten omistuksen muutoksista Venäjän vallan aikana 1720-1870. Aluksi Pyhäjärven läänitykset olivat kahdessa osassa, läntinen Trubetskoin ym. hallinnassa ja itäinen eli Taubilan alue mm. Soltikoffilla ja Frederickszillä.

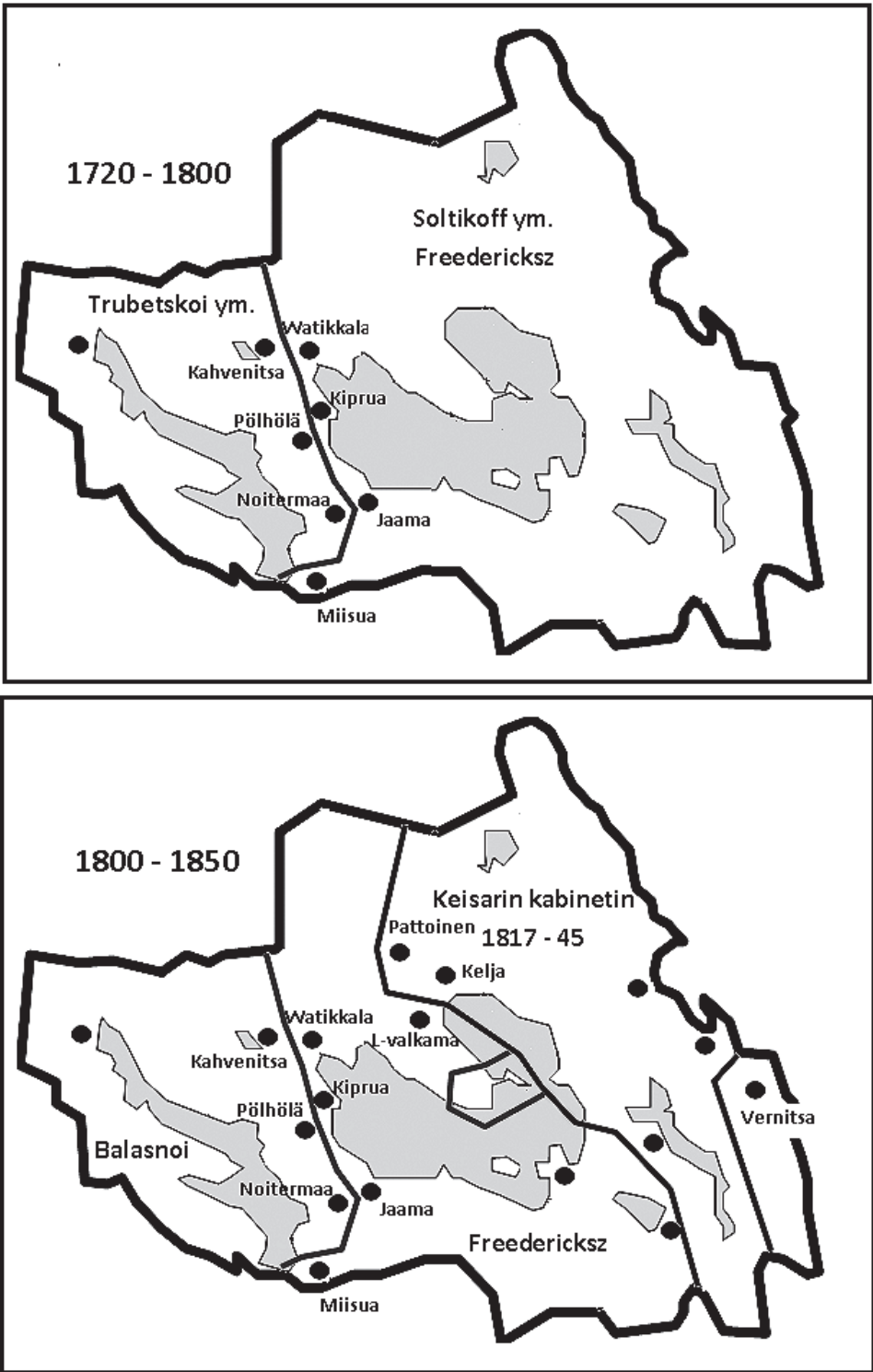
Fredericksz myi itäosasta ensin Ivaskensaaren v. 1801 ja sitten vuonna 1817 luopui laajasta Pyhäjärven koillis- ja itäosasta lukuun ottamatta Vernitsan kylää. Tällöin Frederickszin alue oli pienimmillään. Vuonna 1845 maat ostettiin keisarikabinetilta takaisin Taubilalle. Länsiosan, siis esimerkiksi Kiimajärven, Noitermaan, Tiituan, Musakanlahden, Konnitsan, Kahvenitsan, Alakylän, Pöhlön tulkitsen siirtyneen vasta vuoden 1850 paikkeilla osaksi Taubilaa.

Etäisyydet lyhyempiä

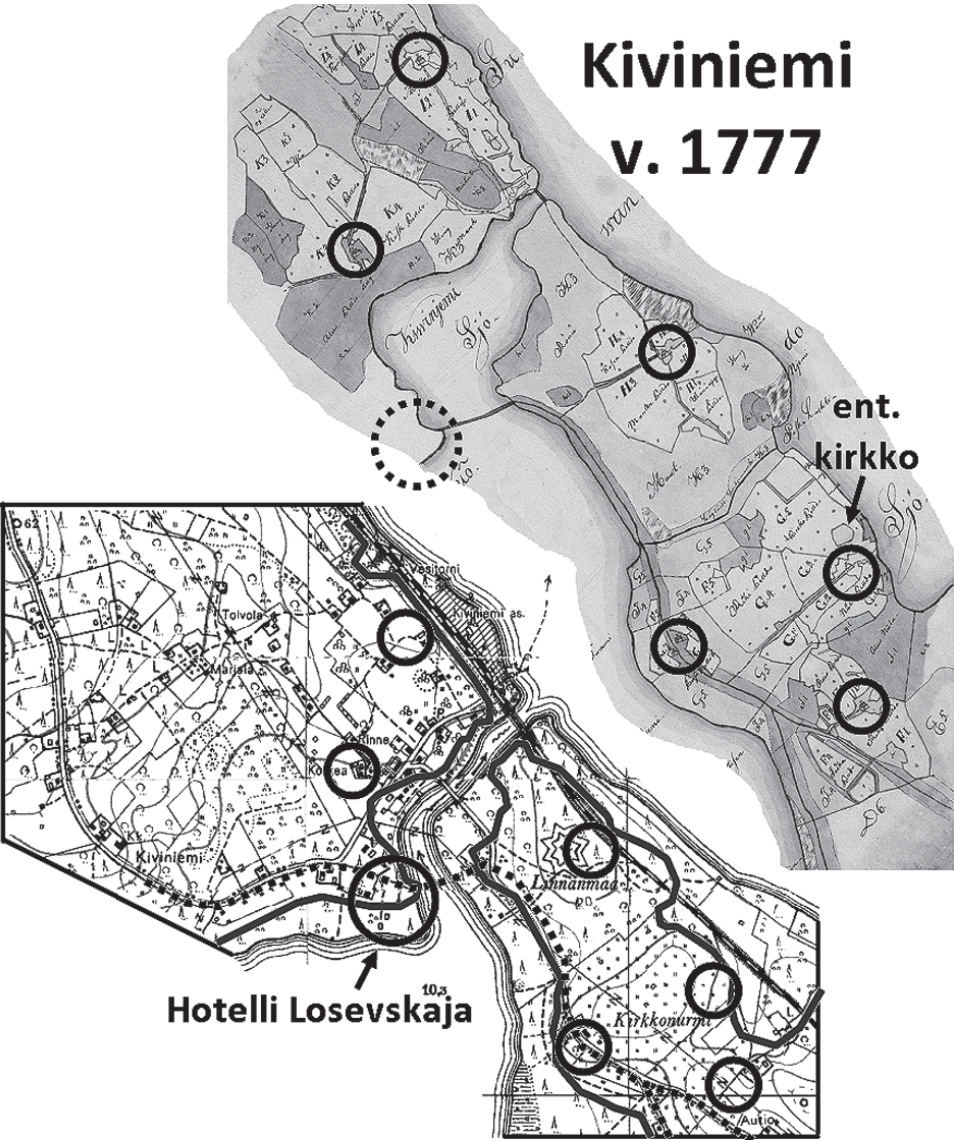
Ennen kylät olivat lähempänä toisiaan, kilometreisä. Kylästä kylään pääsi ja kuljettiin suoraan, kuten Yläjärveltä Käkisalmeen, Pyhäkylästä Vuohensaloon, Noitermaalta Sakkolan kirkolle, Tiituulta ja Musakanlahdelta Kiviniemeen. Kulkuväylien ei tarvinnut olla kuorma-autolla ajettavia. Ehkä runsasta hevosten määrää selittäisi myös niiden mahdollinen käyttö liikumiseen paikasta toiseen ratsastamalla.

Isommassa mittakaavassa Pyhäjärvi sijaitsi melkein saarella Pietarista ja Viipurista Käkisalmen linnoitukseen johtavan valtatie varrella. Suvanto ohjasi liikenteen etelästä joko Taipaleen kannaksen kautta tai Kiviniemestä, jossa vesi virtasi ennen länteen. Suvanto oli noin 12 metriä nykyistä korkeammalla ja Vuoksi myös 4-5 metriä ylempänä.

Kun lähes jokainen Pyhäjärvellä kävijä kulkee Kiviniemen läpi, niin ohessa on kuva seudusta vuonna 1777. Monien käyttämä Losevskaja-hotelli on aivan vanhan tien kohdalla sillan päässä. Linnoituksen paikalla oli maatalo. Entisen kirkon ja hautausmaan sijainnin voi myös tulkita. Kestiekievarin kohdalta virsitanpylväs kertoi matkan Käkisalmeen olleen 49 virs-

”Rajamuutokset” 1720-1850.

Kiviniemi v. 1777.

taa sekä Pietariin 89 ja Viipuriin 79 virstaa.

Läntiseen naapuriin, Räisälään, kuljettiin Konnitsan läpi Tiurin kautta. Vuoksi virtasi leveänä 1850-luvun puoliväliin asti ja tie Käkisalmesta Myllypellon kautta on tehty vasta Kiviniemen puhkaisun jälkeen. Entisinä aikoina kuljettiin joka paikkaan talvisin oikoteitä jäiden yli. Samoin vesireitit olivat yleisiä, Laatokalla luonnollisesti, mutta myös lähistön Vuoksea pitkin päästiin sekä ylävirtaan että alavirtaan pitkiä matkoja.

Mikä oli kylä, talo ja talous?

Historioitsijat analysoivat asutuksen kehittymistä myös ennen vuotta 1770 verotilastoilla, joihin merkittiin kylänimiä ja verovelvollisia.

Harrastelija, kuten tämän kirjoittaja, hieman hämentyy kylien määrän suuresta vaihtelusta. Esimerkiksi Wiikan Pyhäjärvi -kirjassa todetaan Pyhäjärvellä olleen v. 1500 noin 98 kylää (Vatjan viidenneksen veroluettelo) ja 1700-luvulta lähtien kyläluku oli neljäkymmenen kahden puolen. Kyläretken kartat antavat tähän selvän vastauksen. V. 1500 kyläksi tulkittiin aina taloryhmä, jota ympäröivät pellot. Jos viereisen taloryhmän pellot olivat kauempana, vaikka ojanotkon tai pienenkin metsäalueen takana, oli se eri kylä.

Kylissä oli vanhoissa dokumenteissa tiloja (ja verotettavia tilallisia) ja taloja. Nykyisin tilalla tarkoitetaan maa-aluetta, jonka joku omistaa, ja taloissa asutaan. 1770-luvun verokarttojen tilastoissa oli eritelty peltotaja, niittyjä ja metsiä sekä merkitty talojen paikat ainakin pihapiirin tarkkuudella. Asukkaista oli tarkat määrä- ja ikätilastot kymmenen vuoden välein. Lisäksi mainittiin avioparien määrä (gifta par) sekä talouksien (hushäll) määrä.

Ainakin jokin vuosi takaperin viranomaiset määrittelivät eräiden etuuksien edellytyksiä selvitellessään, että samaan talouteen kuuluvat käyttävät samaa jääkaappia. Jo Wiika käytti nimitystä ruokakunta, siis että jokainen talous hoiti oman päivittäisen ruokataloutensa. Tästä olisi houkuttelevaa jatkaa päättelemällä, että joka talous asui omassa talossaan.

Edellistä tulkintaa pidän epäuskottavana. Esimerkiksi Hassinmäellä kuvattiin vuonna 1769 olleen samassa pihapiirissä kaksi taloa, Hassien ja Kaasalaisen. Tilaston mukaan he muodostivat yhdeksän taloutta ja muutamaan talouteen kuului useita aviopareja. En usko, että pihapiirissä oli yhdeksän eri asuintaloa. Samassa pihapiirissä tarvittiin vielä talli 19 hevoselle, navetta 50 naudalle ja lampola, lampaita oli 80. Samanlaisia tilanteita oli lähes jokaisella tilalla.

Tulkitsen talous -sanana ruokakunnan sijasta pikemminkin niin, että kylän pellot ja niityt oli ainakin osittain jaettu kullekin taloudelle, siis perheelle erikseen, joiden hoidosta ja tuotosta vastasivat. Talous merkitsi siis ennemminkin tilan verovastuuseen osallistumista. Kun suvun sisäistä peltosarkajakoa ei verokartassa ollut esillä, lie nee kokonaisverovastuu olleen yhteinen.

Pyhäjärven kylissä näkyi 1770-luvulla vain parissa sarkajakoa, esimerkiksi Lahnavalkamassa. Siellä asui eri sukuja. Sarkajakoa on myöhemmin moitittu, erityisesti isojaon jälkeen 1800-luvun lopulla. Luulen silti, että sarkajakoa eivät viranomaiset ole määränneet, vaan se on ollut tilanomistajien perimysjärjestyksestä muotoutunut oma tahto ja on ollut käytössä paljon aiemmin.

Tuhot ja kurjuus?

Melkein kaikissa Karjalan pitäjien ja kylien historiaa kuvaavissa kirjoissa surkuttellaan kahta asiaa. Toinen on erilaisten rakahakoiden tuhot ja toinen läänitysten omistajien riiston aiheuttama kurjuus. Pyhäjärvi oli ollut läänitettynä 1600-luvun alusta alkaen ensin Ruotsin ja sitten Venäjän hallitsijoiden määrämille.

Kyläkierron osoitti, että ainakaan vuoden 1770 tienoilla ei todisteita kurjuudesta näkynyt. Sotien jäljiksi voi tulkita Sortanlahden autiot tilat, mutta muuten olot näyttivät vähintään kohtuullisilta. Jotain syitä ja vahvoja perusteita kurjuuspuheille tietysti on, mutta ovatko silmäilemäni Pyhäjärvi sekä Sakkola ja Kirvu olleet jotenkin poikkeuksellisia paikkoja?

Ehkä voisin yhtyä kokeilemisen sukututkijoiden sanoihin: Haluan tietää ja ymmärtää lisää, nimenomaan aikaisemmasta ajasta. Orbinskista, Taubesta, Tranasta, Pyhäjärven vapaaherrakunnasta, isosta vihasta, kreikanuskoisten poistumisesta.

Lisäksi mietittävää, mihin tieto monista kalmistoista oli hävinnyt? Vuonna 1770 tiedettiin esimerkiksi Pyhäkylän kalmistosta Tienristin lähellä, mutta 1930-luvulla tieto oli kadonnut. Ehkä kyse on samasta kuin viime kuukausien hämmennyksestä Äyräpään sotilashautausmaalla. Uudet asukkaat eivät tunteneet historiaa, perinnetieto oli katkennut syystä tai toisesta.

Kyläkierron -artikkelien sarja päättyy tähän. Kaikista kuvaamistani kylistä voin toimittaa halukkaille värillisiä kuvauksia (pdf-muodossa) sähköpostina ilmaiseksi.

ESKO SIMONEN
Lisätietoja:
esko.simonen@dlc.fi
puh. 050-369 5066

Lahden juhla järjestäjille kiitosta, ensi suvena suurjuhla on Porissa

Karjalaisten kesäjuhla esitteli perinteitä ja uusia kykyjä

Taivaalta valunut rankkasade ei pelottanut lahtelaisia ja muualta tulleita, joita kerääntyi sankoin joukoin kannustamaan ja monin paikoin laulamaan päiväjuhlaa edeltäneelle juhla kulkueelle, joka huipensi kolmipäiväiset Karjalaiset kesäjuhlat viikkoa ennen juhannusta.

Runsas, kokemaansa tyytyväinen yleisömäärä, kaikkiaan runsaat 20.000 osallistujaa, oli paras kiitos, mitä järjestäjät Karjalaisseurojen Lahden piiri ja Karjalan Liitto saattoivat odottaa järjestelyiden onnistumisesta. Yleisöä ja ohjelmiin osallistujia kertyi aiempien vuosien tapaan runsaasti myös kauempaa, ketkä ryhmiä kuljettaneissa busseissa, ketkä omin neuvoin porukka kyydeillä.

Seminaareja ja näyttelyitä

Kuulijoita keräsivät hyvin myös juhlien alkupuolella pidetyt juhlaseminaari Kaksi Suomea - 1812 yhdistyminen ja arkeologiaseminaari Löyttykö Agricola. Niin myös Karjalan Liiton vuoden teemaan Käden taidot kytkeytynyt Juuret – World Design muotoiluseminaari. Juhlaseminaarissa pureuduttiin ajanjaksoon, jolloin Vanha Suomi ja Uusi Suomi yhdistettiin suuriruhinaan vallan alaiseksi autonomiseksi valtioksi, jonka yhteisnimenä oli Suomi.

Dos. FT Jyrki Paaskosen mukaan Vanhalla Suomella tarkoitetaan niitä Karjalan kannaksen, Laatokan Karjalan, Etelä-Karjalan Kymenlaaksen ja Itä-Savon alueita, jotka liitettiin Ruotsista Venäjään Uuden-

kaupungin (1721) ja Turun (1743) rauhoissa. **Aleksanteri I:n** päätöksellä nämä alueet liitettiin Viipurin lääninä Suomen suuriruhtinaskunnan yhteyteen vuoden 1812 alusta lähtien. Tästä on siis kulunut 200 vuotta, mikä juhlavuosi näkyy monin tavoin tämän vuoden kulttuuritarjonnassa.

Sadan vuoden kuluessa Vanhasta Suomesta kehittyi erikoislaatuinen alue, jossa noudatettiin sekä ruotsalaisia lakeja ja asetuksia että venäläisiä manifestejä ja ukaaseja. Erityispiirteinä alueella oli lahjoitusmaajärjestelmä. Jyrki Paaskoski kuvasi esityksessään hyvin lahjoitusmaakauden elämää Vanhassa Suomessa.

Maisteri **Martti Korhosen** mukaan Vanhan Suomen ja Uuden Suomen yhdistymistä on luonnehdittu vaikutuksiltaan samantyyppiseksi kuin mitä koettiin Itä-Saksan ja Länsi-Saksan yhdistyessä.

Tutkija **Ulla-Riitta Kauppi** kertoi piirrosnäytteen Vanhan Suomen linnoituksista. Keisarinna **Katariina Suuri** antoi v. 1790 solmitun Värälän rauhan jälkeen määräyksen rakentaa Ruotsin vastaiselle rajalle linnoitusvyöhyke. Viipurin, Käkisalmen, Lappeenrannan ja Olavinlinnan linnoitusten vahvistamisen lisäksi rakennettiin uusia maalinakkeita; Kymenlinna Kotkan pohjoispuolelle, Utti Kouvolan lähelle, Kärnäkoski Savitaipaleelle, Liikkala Anjalankoskelle ja Ruotsinsalmi nykyisen Kotkan paikalle.

Seminaarin päätteeksi sen

puheenjohtajana toiminut professori **Kalle (Karl Erik) Michelsen** kertoi havainnollisesti Saimaan kanavan syntyhistoriasta ja kanavan vaikutuksista.

Karjalan Liiton vuoden 2012 teemaan kädentaitoihin liittyi hyvin Juuret – World Design muotoiluseminaari, missä paneuduttiin karjalaisuuteen kulttuurintutkimuksen ja muotoilun näkökulmista. Avajaisissa muotinäytöksessä esiteltiin designsuunnittelijoiden Viipurin kansallispukekankaasta suunnittelema asuja. Käsityönäyttelyissä esiteltiin mm. Karjalan Liiton naistoimikunnan palkitsema kintaita ja perinne kasetteja. Työnäyttelyä nähtiin niin kinnasneula kuin vuolotekniikastakin. Veistonopettaja vuolijames-tari Joel Nokelainen esitteli vuolemistekniikoita.

Pyhäjärveläisväriä juhli

Juhla kulkueeseen osallistui lähes 200 lipunkantajaa aineineen, pitäjien ja seurojen kyltien kantajat ja lisäksi suuri joukko muita mars-sille liittyneitä.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiöstä lipunkantajana toimi **Yrjö S. Kaasalainen**, jonka aineineen, pitäjien ja seurojen kyltien kantajat ja lisäksi suuri joukko muita mars-sille liittyneitä.

Pyhäjärvi-seuran lippua kantoi **Ari Pusa** ja aineineen, pitäjien ja seurojen kyltien kantajat ja lisäksi suuri joukko muita mars-sille liittyneitä.

Vanhojen ja uusien käsitöiden näyttelyssä sai myös opastusta taitojen hallintaan, tässä pöydässä opastettiin neulekinnasteniikkaa ja esillä oli taidokkaita töitä mm. pyhäjärveläiseltä Maija-Liisa Jokisalolta Nokialta.

Pirjo Kiiala itse valmista-massaan Pyhäjärven puvus-sa marssi tällä kertaa Kar-jalan Kaiku -kuoron riveis-sä. Hän oli mukana myös kuoron esiintyessä päivä-juhlassa kahdeksan kuoron suurkuorossa ja ennätti vielä talkootöihin pitäjainfoon-kin.

Juhlien pitäjainfossa kävi melkoinen vilske, kävijä-määrää on vaikea arvioida, mutta kyselemään pysähty-

neiden määrä lieene 500-700, sen lisäksi muutama sata tyytyi vain omatoimi-sesti katselemaan pitäjätäu-luja, -lehtiä ja muita mate-riaalia. Infoa koordinoi **Maijalla Kalliomäki** kiitteli erityisesti pyhäjärve-läisiä infon talkoissa opas-tajina toimineita **Kalle Pa-karista, Jorma Sillanpää-tä** ja **Pirjo Kiialaa** vahvasta asiantuntevuudesta ja pal-velualltiudesta.

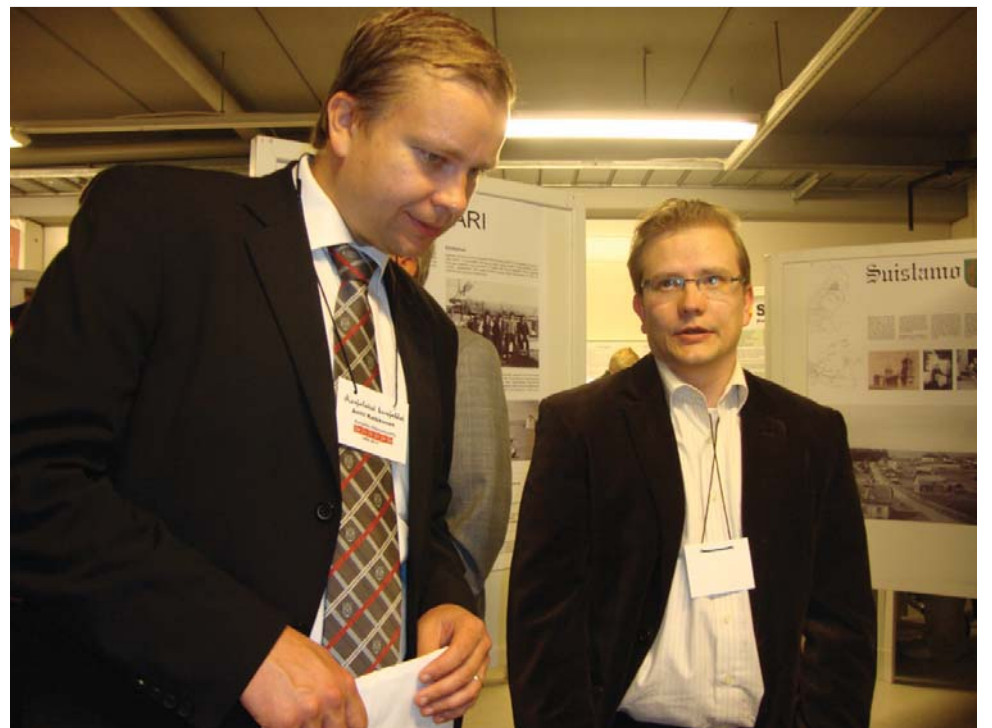
Juhlissa tasokkaita paikallisia esiintyjiä

Juhlapuhujaksi päiväjuhlaan saatu, korkeasta asemastaan huolimatta esiintyjänä sym-paattinen ja lämmin, viipu-ri-laissyntyinen kenraali **Gus-tav Hägglund** kiitteli kar-jalaisia vahvasta puolustus-tahdosta ja yritteliäisyydes-tä.

Hän muistutti, että Suo-men kenraalikunnasta hy-vin suuri osa on juuriltaan

Pyhäjärveläiset **Pirjo Kiiala** ja **Kaarina Pärssinen** kohtasivat ihmisvilinässä vanhan ystävänsä rautulaisten voimahahmon **Markku Paksun**. Kuvat: **Kaarina Pärssinen**.

Pyhäjärveläisjuuriset aktivistit vaihtamassa ajatuksia: Karjalan Liiton valtuuston varapj, kansanedustaja **Antti Kaikkonen** Tuusulasta (vas.) ja Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön hallintoneuvoston jäsen, Imatran kaupunginmuseon intendentti **Kalle Pakarinen**, joka talkoili opastajana juhlien pitäjainfossa.

Uudemman muotoilun kengät ja vil-lakirjontaa, jollaista on käytetty jo 1800-luvulla niin reki-peitoissa, sei-nävaatteissa kuin sohvatyyny-pääl-lisissäkin. Kuvat: Saija Peltas ja Kaa-rina Pärssinen.

Karjalasta. Hän käsitteli pu-heessaan myös puolustus-voimien supistamissuunnitelmia.

Sykähdyttävimmän – en-tisenä nuoruusvuosien tan-huajana kynelehdin ilosta – ohjelman tarjosi Hollo-lan Nuorisoseuran kansan-tanssiryhmä Hannat ja Hei-kit säestävine orkestereineen. Sellaista tasokkuutta, ilmiömaista liikunnallista kepeyttä ja tanssimisen iloa näkee hyvin harvoin! Ja kyllä ryhdikäs ja tismalleen soit-tanut Puolustusvoimien Varusmiesorkesteri, koti-paikka Lahti, oli myös erin-omainen.

Kehuja ansaitsevat niin ikään kevyen musiikin ka-valkadissa esiintyneet päijäthämäläiset tähdet, joista kirkkaimpana loisti barito-ni **Hannu Lehtonen**. Lah-telaiset olivat siis onnistu-neet hyvin omalta revii-ritään löytyneiden esiintyjien suhteen.

Päiväjuhljen lopulla ensi-vuoden juhlaohjelmajärjestäjät, Kar-jalaisseurojen Satakunnan piirin edustajat, piirihallituk-sen ja juhlatuomikunnan jä-senet **Brita-Helena Rai-lola** ja **Yrjö S. Kaasalainen** toivottivat juhla-vaen terve-tulleiksi ensi vuonna Poris-sa pidettävälle Karjalaisille kesäjuhliille.

Juhlapaikkana Isku Aree-na oli hieman ahtaan tun-tuinen, mikä korostui päi-väjuhljen ihmispaljouden tunteksissa sateessa kas-

Yrjö Inkinen kantoi Pyhäjärvi Vpl. kylttiä, vasem-malla puolellaan Lumivaaran kyltin kantaja **Seppo Rapo**. Kuva: Kaarina Pärssinen.

tuneissa vaatteissaan nu-hjaantuneiden käytävien ahtaudessa.

Karjalan Liiton paras voimavara ovat karjalaisjuuri-set, talkoisiin aina valmiit yhdistysaktiivit. Runsaasti inhimillisiä voimavaroja kysyvä Karjalaiset kesäjuhlat-instituutio ei pysyisi vuo-desta toiseen hengissä il-man alueilla sykkivää in-

nostusta ja tarmokkuutta. Päijäthämäläiset sen kome-alla tavalla jälleen näyttivät.

Siinä on mallia ja haastet-ta, kun vuoden päästä ko-koonnutaan juhlille Poriin ja satakuntalaiset karjalais-aktiivit näyttävät pystyvyy-tensä juhlien järjestämisessä.

KAARINA
PÄRSSINEN

Sateisesta kulkueesta juhlapaikalle saapumassa Karjalan Liiton hallituksen vpj Maija-Liisa Lindqvist (oik.) ja toiminnanjohtaja Satu Hallenberg. Kuva: Karjalan Liitto.

Missä ovat karjalaiset kielinerot ja murremestarit? Kaikki elävät esitykset kannattaa nyt tallentaa videoille

Pyhäjärveläisjuurinen **Hannu Musakka** kannustaa perinteenkeruuseen.

Mitä karjalaiset osaavat, mitä muistavat ja mitä kan-nattaa jättää tallennettuna osaamisena sukupolville toiselle, siitä on kyse, kun tänä vuonna käynnistetään Karjalainen kielinero & murremestari - tapahtu-maa.

– Kyse ei ensisijaisesti ole tapahtumasta, vaan että saimme talteen mahdollisimman paljon sekä karjalan kielen että eri Karjalan murteitten taitajien muistissa olevia tarinoita, runoja, kas-kuja, lauluja, pienoisenäytel-miä tallennettuina niiden al-kuperäisellä nuotilla ja pu-hetavalla, kertoo asian ta-kana oleva Vpl. pyhäjärve-läistäustainen karjalaispoi-ka **Hannu Musakka**.

– Jokaisessa pitäjässä luo-vutetulla alueella on oma kielen tai murteen tyylinsä ja näitä on tarkoitus kerätä talteen mahdollisimman paljon.

Kirjoitetut tekstit ovat oma lukunsa ja niitä onkin kirjoitettu talteen. Kuka ta-hansa osaa niitä lukea, mut-tei kenties tiedä siitä, millä nuotilla ne puheessa kulke-vat. Sen johdosta ääninäyt-teitä toivotaan kerättävän jokaisessa karjalaisseurassa videoituina esityksinä ja tal-lennettuna dvd-levyille.

– Viimeiset hetket alka-vat olla käsillä, koska luo-vutetun alueen alkuperäi-nen väestö on jo hyvin ikääntynyt. Tiedän myös sen, etteivät kaikki karja-laistaustaiset kuulu yhdis-tyksiin. Heidän joukossaan

on varmasti myös taitavia kertojia.

Hannu Musakka on tä-män ison hankkeen alulle-panija ja tästä kaikesta on tarkoitus sitten koota ta-pahtuma, jossa näitä osaa-jia palkitaan. Samalla ker-taa nämä ääni- ja kuvanäyt-teet ovat nuorempien käy-tettävissä, jotta saadaan pu-hutulle karjalan kielelle ja pitäjämurteille jatkuvuutta.

Luovutettu Karjala oli valtava alue, jossa puhuttiin sekä karjalan kieltä että pi-täjämurteita. Sen johdosta tämä projekti on kaksija-koinen.

– Nämä ääni- ja kuva-näytteet ovat erinomaista materiaalia tutkijoille sekä esiintyville ryhmille tai yk-sittäisille esiintyjille. Samalla Karjalan Liiton ja eri pi-täjä- ja sukuseurojen sekä -yhdistysten tilaisuuksiin saa-daan siirrettyä sukupolville toisille lisää puhuttua kieltä ja murteita elävöittämään kaikkia mahdollisia tilai-suuksia niin karjalaisväes-tön kuin koko kansan kes-kuudessa.

– Asia on jo nyt herättä-nyt valtavaa kiinnostusta, missä ikinä olen suuni au-kaissut tästä, kertoo Hannu Musakka.

– Ja jos erikseen mainit-sen, niin Itä-Suomen ja Lap-peenrannan yliopistoissa ovat hyvinkin kiinnostuneita, samoin kuin Karjalan Liitossa ja pitävät tätä asiaa erittäin tärkeänä sekä kii-reellisenä ja Karjala -lehti haluaa myös olla täysillä

mukana tässä mahtavassa hankkeessa.

Hannu Musakka toimii itse Juankosken Karjalais-sa ja sen varapuheenjohta-jana.

– Kun ajatus kerran toi-mii, miks silt pitäis sulkee ovvii. Karjalaisuus o nii mahtava juttu, ett se kaikk pittää saaha taltee ja se o iha sama pakistaako vai haastetaako, koha vaa tal-lennetää. Siinäähä sitte o muulle valtaväestöll ihmet-telemise aiheetta, mite nuo karjalaiset ossaavatkii kääntää surun iloks ja ilon su-ruks ja iha mite päi vaa.

– Mie ruppeen vaikk ite ”tämänpäiväneliaslönno-tiks” ja tulen tallentammaa, jos ei muute ole maholli-suuksiitehää sitä. Kylmie uskon, ett joka paikass, miss karjalaisii assuu, siell o videokamerot, joill voi näit juttuloit tallentaa, mainitsee Musakka.

– Eiköhä kääritä hihat ja ruveta töihi, mitä täss en-nää miettimää! Samall mie lähetän kaikill pyhäjärveläi-sill kesäterveisiä. Miekko en taaskaa ehi sinne juhlimaa, koo on luppautunu esiin-tyymää Kaustisen festivaaleill sammaa aikaa!

Lisätietoja saa Hannu Musakalta, p. 050-3271245 ja sähköposti ht_musakka@msn.com ja postiosoite Koulutie 3, 73600 Kaavi. Tähän osoi-teeseen voi lähettää valmiita tallenteita vaikka välittö-mästi, kiitos!

Kotisivut osoitteessa:

www.karjalanliitto.fi/

vpipyhajarvisaatio

vpl. Pyhäjärvi

Huittisissa sankarihaudoilla Pyhäjärvi-juhlilla vuonna 1970

Oheinen yli 40 vuotta vanha valokuva löytyi Junno Välimaan ottamana. Siinä ollaan vuonna 1970 Pyhäjärvi-juhlissa Huittisissa kunniakäynnillä sankarihaudoille. Suomen lippua kantoi Tauno Kiuru airueinaan Teuvo Pärssinen ja Leino Rouvinen. Säätiön lippua kantoi puolestaan silloin säätiön varasiamies Reino Äikiä airuinaan Eino Pakarinen ja Pauli Inkinen. Seppelleen sankarihautamuistomerkillä laskivat Olavi Puputti Huittisten Karjalaisista ja Eemil Hinkkanen Vpl. Pyhän-Säätiöstä. Kaikki edellä mainitut henkilöt ovat jo kuolleet, lukuun ottamatta Reino Äikiää, joka ei hänkään enää terveydellistä syistä pysty osallistumaan lippukulkueeseen.

Lomalinja

Mistä löydän hyvän lahjan?

Tässä vihje: Hanki kirjapari **Kaunisti Vpl Pyhäjärveä**, osat I ja II. Yhteensä 736 sivua ja 1750 kuvaa. Koko A4. Hinta vain 95 euroa + läh. kulut. Lisätietoja ja tilaukset: taubila@pp.inet.fi tai 044 564 1040. Noudettavissa myös johtokunnan jäseniltä ilman läh. kuluja. Sekä <http://vpl-pyharjarvi.fi/kirjapuoti>

Hanki juhlilta ilman postikuluja PYHÄJÄRVI -tuotteita

* Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön 60-vuotishistoriikki. 136 sivua, runsaasti valokuvia ja muisteluja niin säätiön alkuajoilta kuin eri paikkakunnilla pidetyistä juhlista ja muista pyhäjärveläisten tapahtumista. Hinta 20 euroa + postikulut.

*Isännänviiri (suunniteltu Kaarle Viika) koko 45x400 cm. Hinta 75 euroa + postikulut

* Vpl. Pyhäjärvi pöytästandaari (suunniteltu Kaarle Viika) jälleen saatavana hinta 42 euroa + postikulut.

* Reino O. Kukko ja Kaarle Viika, Vpl. Pyhäjärvi v. 1989 ilmestynyt kuvateosta edelleen saatavissa. Runsaan kuvamateriaalin lisäksi kirjassa on laaja historia-osuus entisestä kotipitäjästämme sekä murrenastasto selityksineen. Hinta 25 euroa + postikulut.

* Tilaukset säätiön asiamies
Pirjo Kiiala puh. 044-2815047
pirjo.kiiala@gmail.com

PYHÄJÄRVI-TUOTTEITA LAHJAKSI JA OMAAN KÄYTTÖÖN

Vaakunapaitoja edullisesti esim. lahjaksi ja asukseksi yhteisiin tilaisuuksiin juuristamme kertova Vpl. Pyhäjärven vaakunapaita! Tilaukset Kaarina Pärssinen 040-519 3036, e-mail kaarinarparssinen@gmail.com ja Kaisa-Liisa Korhonen 050-590 5433, e-mail kaisaliisa.korhonen@kolumbus.fi. Aidon värisellä Vpl. Pyhäjärven vaakunan kuvalla ja tekstillä PYHÄJÄRVI VPL varustettua erittäin hyvälaatuista T-paitaa löytyy joko valkoisena tai helmenharmaana, koot S, M, L, XL, XXL. Kappalehinta edelleen vain 12 eur/kpl, jos tilaat 10 kpl saat ne yhteishintaan 100 eur.aa. **Dokumenttielokuva** Muistojen järvi vuosilta 1939-44 Pyhäjärvellä, VALMIINA LISÄPAINOS DVD-versiosta, hinta entinen 20 eur. **Seuran 50-vuotishistoriikki** (2007) tarjoushintaan 10 eur/kpl. Postitettaviin lähetyksiin lisätään postituskulut, myös Karjalatalolta noutamisesta voitte sopia.

TUOTTEITA SAATAVANA HUITTISISSA PYHÄJÄRVI-JUHLILLA

VPL. PYHÄJÄRVI-SEURA RY.

TAPAHTUMAKALENTERI

Sortanlahden koulupiiri. Kokoonnumme lauantaina Kuninkaisten koulutuskeskuksen ruokalassa heti sukuseminaarin päätyttyä n. klo 14.00 tunnistamaan ns. asema-kaava-alueen taloja ja asukkaita ennen talvisotaa. Karttakopioita saatavana säätiön myyntipöydältä myös sunnuntaina. - Reino Äikiä

Kaasalaiset kokoontuvat Huittisissa. Perinteelliseen tapaan Kaasalaiset kokoontuvat Vpl. Pyhäjärvi-juhlille Huittisiin la 14.7.2012 pidettävään sukuseminariin ja sen jälkeen pidettävään sukokoukukseen Kuninkaisten koulutus- ja kulttuurikeskukseen klo 12.30-15.00. Mitä uutta onkaan tapahtunut viime tapaamisen jälkeen? Tervetuloa kaikki sukututkimuksesta ja suvustamme kiinnostuneet. Nähdään Huittisissa! - Yrjö S. Kaasalainen

Pärssisen Sukuseuran tiedotus- ja keskustelutilaisuus lauantaina 14.07. Kuninkaisten koulutus- ja kurssikeskuksessa Sukuseminarin jälkeen noin klo 14.15. Tervetuloa! -Sukuseuran hallitus

Saunailta Karjalaisten kesäkodilla Jollaksessa Helsingin Laajasalossa to 9.8.12 klo 16.30 alkaen. Laita nyt jo kalenteriisi! Aluksi me pyhäjärveläiset vierainemme paksemme ja nautimme pöydän antimista keskenämme ja ajaksi klo 18-19 liittymme mukaan yhteislauluiltaan (järj. Pääsky ry) huvilan kallioilla. Kokoonnumme päätteeksi klo 19 alkaen saunotaan (uimapukusauna) kesäkodin makeissa löylyissä. Ota mukaan omat saunomisvälineet. uimapuku ja makkarat. Tarjolla pientä korvausta vastaan kevyttä purtavaa kahvin ja teen kera. Voit ottaa halutessasi mukaan myös omat eväsi ja juomasi. Kesä-koti löytyy kartoista osoitteesta Meri Perttilänpolku 8, Villingin saarta vastapäätä. Julkisilla kulkuneuvoilla sinne pääsee reittiä metrolla Herttoniemen asemalle ja sieltä Jollakseen lähtevällä bussilla nro 85. Bussista jäädään pois Villingin tiehaarassa, missä on viitta Karjalaisten kesäkodille ja -kahvilaan. Kävelymatkaa Jollaksentietä pitkin on 1,2 km. Tiedustelut Kaarina Pärssinen 040-519 3036, e-mail kaarinarparssinen@gmail.com tai Kaisa-Liisa Korhonen 050-590 5433, e-mail kaisaliisa.korhonen@kolumbus.fi. Tervetuloa, myös vaikka päättäisit asiasta vasta samana päivänä! - Vpl. Pyhäjärvi-seura ry

KARJALAN LIITTO on karjalaisen kulttuurin harastus- ja kansalaisjärjestö. Karjalan Liitto on keskittynyt karjalaisen kulttuurin esillä pitoon, säilyttämiseen ja uudistamiseen. Karjalan Liittoon kuuluu 15 piiriä, Karjalaisten Pitäjähdistysten Liitto ja Karjalaisten sukkuyhteisöjen liitto sekä noin 450 jäsenyhdistystä eri puolilla Suomea ja ulkomailla. Henkilöjäseniä yhdistyksissä on lähes 50.000. - www.karjalanliitto.fi

PYHÄJÄRVI-LEHDEN

seuraavan numeron aineistot toimitukseen
pe 10.8.2012 mennessä, kiitos.

vpl. Pyhäjärvi

Julkaisija: Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö
Kotisivut: www.karjalanliitto.fi/vplpyharjarvisaatio

VPL.PYHÄJÄRVI-
SÄÄTIÖ

Päätoimittaja:
Marjo Ristilä-Toikka
Rautasementtie 375
37570 Lempäälä
puh. 040 730 2622 tai
03-3748 448
marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

Toimitusneuvosto:
Juhani Forsberg, Marja Härmä, Yrjö S. Kaasalainen, Pirjo Kiiala, Esko Pulakka, Markku Pärssinen ja Marjo Ristilä-Toikka.

Toimituksella on oikeus lyhentää ja muokata lehteen lähetettyä aineistoa.

Tilaukset, jakeluhäiriöt ja osoitteenmuutokset:
Toimitus, päätoimittaja Rautasementtie, Lempäälä kts. yhteystiedot vierestä

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön asiamies
Pirjo Kiiala
Lamminkankaantie 12
33420 Tampere
puh. 044-2815047
pirjo.kiiala@gmail.com

Sivunvalmistus:
Marjo Ristilä-Toikka

Painopaikka:
Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

Tilaushinnat: koti- ja ulkomaat 30 euroa/vsk.
Ilmoitushinnat (pmm): kuolinilmoitukset.....0,70 e
tekstissä.....0,80 e
pienin ilmoitus.....20 e
Hintoihin lisätään alv. 23%